

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
37. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi február 15

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés* díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — *Külföldre* negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

MI OKOZTA A NEUNKIRCHENI KATASZTRÓFÁT

Fuzió

Junian és Stere fuzionáltak és Junian rögtön bejelentette, hogy rövidesen szállítja Lupu doktort is és szállítja annak a pártját is. És bejelentette, hogy jön az új nagy parasztpárti blokk, amely liberális lesz és demokratikus, ostromállapotot szüntet és gazdasági felvirágztatást hoz.

Tudomásul vettük a bejelentést és várjuk az eljövendő nagy megváltó parasztpártot.

Az országra rá is férne egy új párt, amely tényleg kormányképes és amely főként vezetésre képes. Kormányképes párt, már nem egy tilt az ország élén, de vezetésre képes párt, még alig. A kormányzás nálunk rendszerint azt jelentette, hogy más államférfiak ültek a bársonyszékbe és más politikusok a prefektusi stallumba és más kispolgárok a végrehajtói hivatalban. De nem jött más szellem. Nem jött lelemény, összefogó erő, friss vér és új hajítás.

Junian, Stere és Lupu mást hoznának? Hozhatnának más mentalitást? Nem fertőzte-e meg őket is az a szellem, amely tízenöt esztendő alatt uniformizálta a romániai politikát?

Nem tudunk és nem akarunk erre a kérdésre felelni, de bevalljuk: jól fog az országon az új párt, mert új és töretlen. Akar valamit és azt hiszi, csinálni is tud valamit.

Lássuk és halljuk, mit tud és főként lássuk, miképpen áll ellent annak a bevett és kivénült rendszernek, amely ma uralkodik.

Az új pártok surlódást okoznak, hőt fejlesztenek, égésre, lángolásra serkentenek.

Erre a tisztító tüzre szükség lenne, csak az a kérdés, ez-e az a párt, amely lángot szítani tud és az ország megtisztításának szerepére elhivatott-e?

Logika

Genf megvan, végérvényesen megvan. Páris nincs meg, Páris úgy látszik végérvényesen a kutba esett.

És most itt állunk a babakelengyével: a külföldi szakértőkkel, az adók és pénzügyek átszervezésével, a CFR és a Banca Nationala ellenőrzésével, a leső és figyelő cerberusokkal és sehoh a gyerek.

Kézen a külföldi Románia pénzügyi gazdálkodásával nagyon megvan elégedve és jóindulattal megveregeti mindkét vállunkat, mert olyan derékul és becsülettel bevallottuk minden bűnünket, tisztességgel és illemtudással javulást ígértünk.

Végelentül örvendezünk, hogy velünk szemben ilyen kellemesen megváltozott a rossz vélemény, de mi lesz a — pénzzel, amelyet elengednek, a kamattal és a részlettel, amelyre balasztást kapunk?

Ezt bizony nagyon rosszul csinálták, a kik csinálták.

Feltétel nélkül aláírtuk Genfet és most Páris nem akarja aláírni azt a komolyabbik papirost, amelyben már a pénzről is szó esik.

A Vajda-kormány annak idején lemondott, mert nem vállalta, még az adósságok elengedése ellenében sem vállalta, hogy az ország persztizsén olyan csúnya folt essék, amilyen a külföldi ellenőrzés lett volna.

És most ime, ugyanaz a Vajda kormány nincs felháborodva, holott a szégyen megcselt, de az adósságok tömegén mi sem változott.

Hol itt a logika és hol itt az enyhület, amelyért ezt a megaláztatást elszenvadni érdemes? És miért áll még mindig a helyén az a kormányzati rezsim, amely elgondolja a megszégyenítés vesszőfutását és nem hoz érte semmi egyebet, mint egy "nemleges tárgyalási jegyzőkönyvet"?

Erőtéljes harci készülődések a belpolitikai fronton

Lugoseanu és a párisi hitelezők — Különös hírek Maniuról — Új adótörvények a láthatáron — Utban a nagy ellenzéki összefogás — Ostromállapotok intézkedések országszerte

Bukarest, február 14.

Lugoseanu ipar és kereskedelemügyi miniszter szombaton hazaérkezett külföldről. Genfben a népszövetségi bizottsággal, Párisban pedig Románia hitelezőivel tárgyalt. Még jól emlékszik rá mindenki, hogy a nyári Vajda-kormány önértékesen visszautasította a külföldi bankárok „nemzeti méltóságot sértő” feltételeit a külföld pénzügyi ellenőrzéséről, csak Lugoseanu kardoskodott mellette, hogy el kell fogadni a feltételeket szöröztől-böröztől, ahogy a külföld diktálja azokat. Ma ismét Vajda a miniszterelnök és Lugoseanu a kereskedelemügyi miniszter és nyilvánvaló, hogy a kormány „megédesítve” ugyan, de elfogadja

a külföld beleszólását.

Lugoseanu hazaérkeztekor nyilatkozatot adott, amely tiszteletreméltó őszinteséggel így kezdődik:

— Románia akar fizetni, de nem tud. Erről igyekeztem meggyőzni a hitelezőket is.

Kifejti ezután Lugoseanu, hogy a megkötött genfi egyezmény jó hatást tett külföldön, ugyancsak a kormány programja és pénzügyi intézkedései, mert a külföld így biztosítva látja a lej stabilitását, az állami költségvetés egyensúlyát és a kellő állami bevételeket. Ami a külföld ellenőrzését illeti, Lugoseanu főleg azt bizonygatja, hogy csak „techni-

kai segítségre és tanácsadásra” van szó.

Mig azonban Genfben könnyen ment a megegyezés — hiszen arról volt szó, hogy mire kötelezi magát Románia — Párisban, ahol az országnak kellett volna engedelményeket kapnia a fojtogató terhek alól, nincs még kész a megállapodás. Eddig még — mint előzőleg megírtuk — a kormány által hárommilliárdra kért haladékok sem adták meg a külföldi bankárok.

A pénzügyi intézkedések, amelyekkel a külföld oly nagyon meg volt elégedve, nyilván a leépítések, fizetéscsökkenések és adóbevételek fokozása. Valószínű, hogy a romániai adózók nincsenek egy véleményen a külföldi hitelezőkkel.

Mi van Maniuvval?

A nemzetiparasztpártban Maniu és Vajda körül egészen furcsa és szenzációs dolgok játszódnak le. A dolog nagyon nyílt és előhaladott lehet már, mert egyik legnagyobb bukaresti lap egészen fantasztikus híreket közöl Maniu állítólagos frontváltásáról.

„A párt nagy többsége el fog távolodni Maniutól, támogatást nyújtva Vajdának, aki határozottan helyteníti minden radikális célkitűzést.”

A cikk szerint a kormánypártban súlyos konfliktus tört ki, amely pár napon belül eldőlt. Maniu magatartását a párt jelentős része nem helyesli. Ezek nem tűrik, hogy a pártot új célok felé taszítsák. A párt nagy része véget akar vetni annak a helyzetnek, hogy olyan felemás helyzet álljon elő.

Beavatottak tudni vélik, hogy Mihailache főleg azért ment külföldre, hogy ott Maniuvval találkozzon és színváltásra bírja.

A cikk határozottan állítja, hogy a kormánypárti körökben ezen a héten szenzációs események várhatók.

A legkomolyabban beszélnek Maniu új és most már végleges visszavonulásáról, mikor is Vajda kerülne a helyébe pártvezérnek.

Mindenesetre Maniu ellenfelei nem mulasztják el kihangsúlyozni, hogy nehéz időkben Maniu mindig „remetiségbe vonul”, hogy így őrizze meg a nemzeti-parasztpárti kormányzás alatt veszendőnek indult népszerűségét.

ÚJ ADÓTÖRVÉNYEK A MINISZTERTANÁCSBAN

Hétfőn este fontos minisztertanács lesz, amelyen Madgearu két újabb adótörvényjavaslatot terjeszt be, először „a látványossági adó új beosztásáról”, másodszor pedig az autómobiltaxákról. Természetesen mindkét „módosítás” lényegében az adóterhek fokozását jelenti. A Dimincata máris azt írja, hogy ha a látványossági adótörvény életbe-

lép, úgy az ország összes mozijai bezárnak.

Hir szerint az illetékek lefizetését előre követeli az új törvény — talán a genfi „technikai segítők és tanácsadók” sugalmaszására?

MILYEN JELSZAVAKKAL KÉSZÜLÖDIK AZ ELLENZÉK?

Vasárnap Kisenevben végre megvalósították a régen tervezgetett úgynevezett „demokratikus-parasztpárti” blokkot.

A Stere-párt hivatalosan egyesült a Junian-féle „radikális-parasztpárttal”. A közgyűlésen Stere bejelentette, hogy a közeljövőben összeolvadnak a Lupu-féle párttal és ezzel megeremlik az első nagy kormányképes parasztpártot. Az agitációs alap az, hogy a nemzetiparasztpárt az ostromállapot életbeléptetésével, hangzatos demokratikus jelszavainak utolsó kártyáját is eljátszotta. A gyűlésről visszatérve Junian Kisenevben interjút adott, amely szerint az új párt majd

véget vet az ostromállapotnak.

Ugyancsak vasárnap az Averescu-párt végrehajtó bizottsága tartott ülést. A tábornok elmondta, hogy Bratianu Jonel halála óta viharos szelek tépik az országot. Először a nemzetiparasztpárt terrorja alatt álló gyerkekező régenstanács rontotta el a helyzetet. Az új időszakra jellemző, hogy

1930 óta het kormány masirozott el az ország éléről.

Ezután a következő három titokzatos kérdést tette fel a pártvezetőségnek: 1. Tovább is tétlenül hagyni az események kibontakozását? 2. Részt venni az eseményekben és meggyorsítani azokat? 3. Részt venni és megakadályozni az események továbbfejlődését?

A gyűlést követő banketten hangok hallatszottak, amelyek a harmadik álláspontot helyeselték.

Egyidejűleg Averescu hivatalos lapja nyíltan írja, hogy az ostromállapot nem más, mint a diktatura bevezetése.

Ostromállapotok intézkedések

Az ostromállapottal kapcsolatos intézkedések egyre erősebb tempóban folynak. Megírtuk, hogy Bukarestben felosztató rendeletet adtak ki, több, részben ismeretlen szervezett ellen. A sziguranca több munkásotthont bezárt. Mivel ezután a munkások más helyeken gyülekeztek, hogy ügyes-bajos dolgaikat megbeszéljék s erről a hatóságok tudomást szereztek, szombaton és vasárnap éjszaka a sziguranca a katonai hatóságokkal karöltve számos házkutatást és razziát tartott. Bukarestben negyven kommunista-gyanús munkást és intellektuelt vettek őrizetbe. De ezzel a letartóztatások aligha értek véget.

Szegel könnyvkereskedőt és Bulgareanu

karrikaturistát, akiket tudvalevőleg eggunyos rajz miatt letartóztattak, szabadonengedték, de az eljárás folyik ellenük.

ORSZÁGSZERTE HÁZKUTATÁSOK ÉS LETARTÓZTATÁSOK

Hir szerint Nagyváradon, ahol tulajdonképpen nincs ostromállapot, a polgári hatóságok külön rendeletet kaptak az összes kommunista színezetű szervezetek felosztására. Hétfőn délelőtt a nagyváradi sziguranca megszállotta a városi és falusi dolgozók blokkjának helyiségeit és lefoglalta az összes levelezést. A város területén tömeges házkutatások

voltak. Allítólag ötezer röpiratot találtak. Marosvásárhelyről Lakatos Sándor, Hirsch Márton és Blättner Ignác munkások letartóztatásáról érkezett jelentés. A náluk tartott házkutatásokon kívül még számos házkutatást tartottak. A letartóztatottakat vallatásra fogták.

Bukaresti jelentés szerint az egész országban egyöntetűen a legszigorúbb intézkedéseket teszik a szélsőbaloldali ellen, akár ostromállapot alatti területről van szó, akár nem. Kolozsáron Colfescu ügyész, dr. Clonta rendőrkezes, helyettes és Pop Leontin szigurancafőnök ma kiszálltak a kolozsvári vasúti munkások független szakszervezetének Munkácsi-utji otthonába, ahol az összes iratokat elköbölték, majd lepecsételték a helyiséget. Az otthon előtt fegyveres őrök állnak.

Tordán számos letartóztatás történt. Hir szerint itt a dolgozók ellenálltak a munkásokon bezárásánál.

Kiseneben több mint száz házkutatás volt és körülbelül ugyanannyi letartóztatást fogantatosítottak. Köztük orvos, ügyvéd és más intellektuelek is vannak.

Temesváron

Az ostromállapot kivételes intézkedései bevonultak a Bánság fővárosába is. Megjelent a Bánság katonai parancsnokságának első fontosabb rendelkezése, amely összesen 12 kommunista, vagy baloldali munkásszervezetet fosztott meg a működés lehetőségétől. A rendeletet Oprescu Gheorghe tábornok, a Grätz generális helyébe kinevezett új katonai főparancsnok írta alá.

Rendelethez, amelyet plakátokon hoztak a nagyközönség tudomására, felosztják és törvényen kívül állónak minősítik az összes kommunista és baloldali munkásszervezeteket és egyesületeket. Ezeknek névsora a következő:

1. Városi és falusi dolgozók blokkja. 2. Ifjú kommunista pártja. 3. Kommunista szakszervezetek központja. 4. Vörös Segély. 5. Romániai Munkásegylet. 6. Kommunista jogi iroda. 7. A nemzetközi munkásszervezeteken kívül állók szindikátusa. 8. A CFR kommunista munkásszervezete. 9. A „Solidaritetea” román munkásegylet. 10. A munkanélküliek szervezete. 11. Kommunista egyetemi és főiskolai hallgatók országos szervezete. 12. Nemzetközi háborúellenes liga.

A felsorolt szervezetek és egyesületek temesvári irodáinak helyiségeiben a hatóságok házkutatást tartottak, lefoglalták a hivatalos iratokat s azután az irodahelyiségeket hivatalosan lepecsételték.

Dobrescu lemondása

Bukarest főpolgármestere, Dobrescu Demeter váratlanul lemondott. A lemondás kormánykörökben nagy izgalmat keltett s különféle magyarázatok kelttek származására. Egyesek szerint Dobrescu azért mondott le, mert a kormány egyenesen gáncsolta város-építő munkájában.

Dobrescu bizonyos ilyenirányú követeléseket szögezett le egy memorandumban, amelyet benyújtott a királynak és a kormánynak. A kormány azonban rá sem bédert. Azután a pénzügyminisztérium belátatlanul idő óta nem egyenlített ki a fővárosi tanács részére beszédett különböző adónemeket, úgy hogy a városi kassza ugyyszólván a csőd szélére jutott.

DOBRESCU VISSZAVONJA A LEMONDÁSÁT

A legújabb jelentések szerint Dobrescu Demeter bukaresti főpolgármester lemondásának kinos afférja rövidesen elsimul. Illetékes helyen különben is erőteljesen cáfolják a Dobrescu távozásának tényét s kijelentik, hogy Madgearu és Dobrescu a mai nap folyamán találkoztak és tárgyalásaik során a nézeteltérést kiküszöbölték, úgy, hogy Dobrescu visszavonja a lemondását.

Ezzel a hivatalos cáfolattal tehát a Dobrescu-affér méregfogát kihúzták és a főváros polgármestere továbbra is megmarad.

Tovább harcolnak a tanárok és tanítók

A középiskolai tanárok és tanítók tegnapi Bukarestben tartott vezetőségi ülésén elhatározták, hogy tovább is harcolnak a fizetésleszállítások s más sérelmek ellen. Február 27-én az ország minden városában tiltakozó gyűléseket tartanak, és szükség esetén újabb országos kongresszust hívnak össze.

Különböző hírlak, hogy sem Joanitescu, munkügyi, sem Gusti közoktatásügyi miniszter nem akarnak belemenni költségvetéseik megnyirbálásába, amelyet Madgearu tervez. Madgearu erre minisztertanácsot hívott össze, míg a két miniszter azt kérte, hogy a tanácskozáson a király elnököljön. A helyzet állítólag feszült a miniszterek közt.

Lázás tanácskozások a párisi hitelezők ajánlata körül

Bukarest, február 14.

A hétfői napot lázas tanácskozásokra fordították a politikusok. Mironescu Uica tábornokkal, a bukaresti várparancsnokkal tárgyalt, Madgearu Auboint fogadta, majd utána Pucaux francia követet, a kikkel a külföldi hitelezőkkel való meg-egyeztéről folytatott megbeszéléseket. Ugyanebben az ügyben délelőtt Madgearu Lugoseanu és Auboin konferenciáztak a pénzügyminisztériumban. A megbeszélésről annyi szűrődött ki csak, hogy a román kormány reméli álláspontjának elfogadását, vagyis évi hárommilliárdra kapna halasztást és ennyivel könnyebbülne meg a külföldi kötelezettség.

Mindenestre még semmi pozitív remény nincs arra, hogy a külföldi hitelezők tényleg elfogadják a kormány kívánságát, hogy a kamatokat a pénz értékértékelésével arányban szállítsák le.

Különböző tárgyaltak még: Vajda Mironescuval és Vajda Madgearuval. MANIU EGYELŐRE NEM JON HAZA

Hir szerint Maniu Gyula nem tér vissza egyelőre az országba, hanem program szerint tovább folytatja külföldi útját. Ugy látszik, Maniu visszatéréséről keringtek hírek, amiért az érdekelt körökből szükségesnek tartották ezt a cáfolatot leadni.

A kamara mai ülésén Madgearu beterjesztett két súlyos illeték-emelési javaslatot

Mennyi lesz az új adó és látványosságai

Bukarest, február 14

A kamara hétfői ülésén Madgearu beterjesztette az automobil és látványossági adóról szóló törvényjavaslatokat.

A kétezer kilón aluli súlyú autó évi illetéke, piaci autóké is, 8 ezer lej, 2 ezer kilón felüli luxus autóké 12 ezer lej, taximétereknél 10 ezer 400 lej, a motorkerékpáraké 1200 lej.

A látványossági illeték szintén súlyos. Mozinál és más művészeti és szórakoztatási előadásoknál 20–25 százalék, sporteseményeknél 10 százalék, a Nemzeti Színház és állami operánál 10 százalék.

Érdekes, hogy a visszafélések elkerülése végett a javaslatot egészen központosították a jegykiadás, amennyiben a jegyet a minisztérium fogja kibocsátani és a pénzügyigazgatóság lebélyegezni.

INTERPELLÁCIÓK

Ezután következnek az interpellációk. Radaceanu szociáldemokrata helyteleníti a kommunista szervezetek feloszlátásáról szóló ismeretes kormányrendeletet.

Erre nem volt külön szükség, ezzel a kormány csak propagandát csinált a kommunistáknak. Radaceanu rövid vitába száll Gogával, majd kijelenti, hogy a kommunista propaganda nem érvényesül a munkások között.

Mirescu szociáldemokrata a szövetségi központban történő visszaélésekről interpellál.

Popov lupista bejelenti, hogy a krassószőrényi gyáraknál 50 milliós visszaélés történt a kincstár kárára. Leszögezi, hogy a pénzügyminisztérium közegei nem sietnek a megfelelő intézkedésekkel. Madgearu megígéri, hogy intézkedni fog. Popov tovább beszél a Berger német cégre kivetett 84 milliós bírságról, amelyet szintén nem inkasszáltak még be.

Napirend

Áttérnek a napirendre, amelyen a tisztviselők fizetését leszállító javaslat szerepel.

Moscauteanu független szociáldemokrata igazságtalannak találja a javaslatot. Belátja, hogy a költségvetést egyensúlyba kell hozni és takarékoskodni kell, de

inkább az álláshalmazoknál kellene kezdeni, mint a köztisztviselőknél.

Cuza örök témája.

Cuza következik ezután. Keveset beszél a tárgyról, de annál többet a zsidókról. Miután pár szóval elítéli a törvényjavaslatot, áttér a zsidó-kérdésre. Többek között azt a meglepő kijelentést teszi, hogy Tutuc professor, aki tudvaleg a kormány megbízásából annak idején a külföldi hitelezőkkel tárgyalt, szintén zsidó. Leszidózza, azután a római román követtség egyik tanácsosát. Ezután kijelenti, hogy a takarékoskodik a hivatalos orvosoknál kellene kezdeni, már csak azért is, mert nagyon sok közöttük a zsidó.

— Így Bacaumegyében — kiáltja megbotránkozott hangon Cuza — 17 állami orvos van, aki zsidó.

Joanitescu miniszter: Ez valótlanság! Különböző is a zsidók mindig bizonyosságot tettek munkakészségükről és éppen most ajánlottak kiutántásra egy zsidó orvost.

Cuza ezután kijelenti, hogy nem kell fizetni a külföldi kuponokat, nem kíván a Népszövetség véleményére és Romániának nincs mit keresnie Genfben.

minden titkát részletesen megírták.

Poina Moise igen kitűnő csendőrvolt, amíg szolgálatot teljesített. A csendőrség kötelességéből azonban eltávolították, mert egy rossz hírű nővel volt viszonya. Poina azonban később a nőt, aki miatt a csendőrségtől kitették, feleségül is vette s egészen bizonyos, hogy ez a házasság okozta a különben derék ember erkölcsi bukását. Szükség jövedelméből nagygényű felesége passzióit nem tudta kielégíteni s ezért vetemedett pénzhamisításra.

Hogy mennyire rabja lehetett feleségének a hajdani mintacsendőr, az is bizonyítja, hogy a lakásán megtartott házkutatás alkalmával a hamispénzgyártáshoz szükséges berendezésen kívül selymeket, valamint Coty és Houbigant-parfümöt és pudereket találtak.

A kolozsvári tanács-választás előcsatározásai

Kolozsvár, február 14

A kolozsvári városi tanács választásával kapcsolatosan a pártok között úgynevezett „kartelltárgyalások” folynak. A nemzeti parasztpárt a régi recept szerint a Magyar Párttal, a szociáldemokratákkal s a Zsidó Párttal együtt akar választási paktumot létesíteni.

A kedvezően induló tárgyalásokat az a körülmény zavarta meg, hogy a nemzeti parasztpárt a többi román párttal folytatott megbeszéléseket, amelyek azonban később meghíusultak. A pártok most újabb kartell-alapon tárgyalnak, a feleket azonban nehéz kielégíteni. A Magyar Párt a nemzeti parasztpárt szerint ugyanis túlzott igényeket támaszt, mert a tanácsba 12 tanácsost akar szerepeltetni, míg a nemzeti parasztpárt csak tizet hajlandó jóváhagyni.

A tárgyalások már-már sikerrel kecsegtettek, amikor ismét komplikációk léptek fel. A liberálisok, gheorghisták, lupisták és gogisták ugyanis kijelentették, hajlandók a kartellben részt venni, ami azt jelenti, hogy a kartellben eddig résztvevő pártoknak 1–1 mandátumról le kell mondaniuk.

Kolozsváron lázas érdeklődéssel tekintenek a választást megelőző alkudozások kimenetelére.

A kisántant külügyminiszterei legközelebb Genfben ülnek össze fontos tanácskozásra

Páris, február 14.

A francia sajtó ma azt jelenti, hogy a kisántant külügyminiszterei állandó tanácsa a köznapokban ismét összeül Genfben.

Ennek az újabb tanácskozásnak az a célja, hogy a kisántant eddigi kapcsolatait még szorosabbra fűzze és megállapítsa azokat az irányelveket, amelyeket a kisántant a Népszövetség legközelebbi ülésén és a leszerelési konferencián követni fog.

A párisi sajtó véleménye szerint a kisántant külügyminiszterei állandó tanácsa azért tartja szükségesek ezt a konferenciát, mert ellensúlyozni akarja azokat a bomlasztó hatásokat, amelyeket a legújabb nemzetközi konstelláció a kisántant struktúrájában okozott.

HAMISPÉNZ, COTY ÉS HOUBIGANT

A csendőrség szolgálati szabályzata, mint pénzhamisítási szakmunka

Temesvár, február 14.

Szinte mindennapra jut már egy-egy szürkébb, vagy érdekesebb jelentés a hazai pénzhamisító frontról. De ezek között ismét ki kell egyet emelnünk a jelentéktelenségből, mert egy hamispénzgyáros személye, mint a hamispénzverés körülményei a mindennapos esetek fölé emelik.

A pénzhamisítás színhelye a Temesvár közelében fekvő Gyírok község. Ott már hosszú hónapok óta gyanítják, hogy valaki igen szorgalmasan fáradozik a hazai pénzállomány kereteinek kiszélesítésén, de a pénzhamisító személye sokáig titok maradt. És az maradt volna talán még egyelőre, ha a temesvári rendőrkészlet büntügyi osztálya is fel nem figyel a gyíroki inflációra.

Két ügyes komiszár szállt ki tehát a kis bánsági községbe, lefolytatni a szokásos nyomozást. A szálak egészen érthetetlenül, de annál világosabban olyan ember házához vezettek, akiről hatósági közeg még álmanban sem merne volna feltételezni, hogy pénzhamisításra vetemedjék. De bármennyire is valószínűtlen volt,

a temesvári komiszároknak mégis csak el kellett szánniuk magukat arra, hogy Poina Moise szolgálaton kívül helyezett csendőrmesternél is házkutatást tartssanak.

A házkutatás megtörtént és eredményes volt. A komiszárok állá leestek a csodálkozástól, amikor

a volt csendőrmester lakásán 100 és 200 lejes érme készítéséhez szükséges berendezést és anyagokat találtak.

Poinát azonnal letartóztatták és beszéltették a temesvári ügyészség fogházába.

A kihallgatások aztán tisztázták, hogy Poina őrmester a hamispénzeket, amelyeket az igazságtól alig lehetett megkülönböztetni, inkább Temesváron hozta forgalomba, mint Gyírokon. De az volt a nyomozás legszenzációsabb eredménye, hogy sikerült megtudni, honnan szerezte a volt csendőrmester a pénzhamisításhoz szükséges szakismereteket. Poina őszintén megvallotta, hogy nem is kellett messze mennie, mert

kéznel volt a csendőrség szolgálati szabályzata, amelyben — a pénzhamisítási esetek nyomozásának megkönnyítésére — a hamis pénz készítésének

Hivatalos megállapítás arról, hogy:

Mi okozta a neunkircheni szörnyű katasztrófát

Előbb a benzolgyár gyulladt ki — Két miniszter vesz részt az áldozatok temetésén

Neunkirchen, február 14

A neunkircheni katasztrófa áldozatainak száma ma délig hivatalos megállapítás szerint 55. A katasztrófa első pillanatában ezrekre menő halottakról beszéltek, tegnap pedig 68 halottról tudtak, ma azonban megcsendesedett a pánik és a halottak számát pontosan meg lehetett állapítani. Ez a megállapítás 55 halott-ról tud.

Papen helyettes kancellár és Seldte munkügyi miniszter

ma délután Neunkirchenbe érkeztek, mert részt akarnak venni az áldozatok keddi temetésén.

A hivatalos vizsgálat megállapította a katasztrófa okát is. A jelenés szerint a katasztrófa úgy történt, hogy

eddig még ismeretlen okból kigyulladt a gáztartály szomszédságában lévő benzolgyár.

A gyár a gáztartálytól 100 lépésnyire van és a tűz kitörése után

az égő benzolgyárból egy szikra a gáztartály kátrányburkolatára esett, mely attól tüzet fogott.

A gáztartály emberei azonnal észrevették, hogy a tartály burkolata ég és hogy a katasztrófát megelőzzék, a tartályból kikarták engedni a gázt. A levegőbe engedett gáz azonban a kátrányburkolat tüzeitől felrobbant.

A további robbanásokat talán meg lehetett volna előzni, de a gáztartály kátrányburkolatának tüze tovább terjedt a telep mellett levő koksztárra és így

a gáztartály maga a szó szoros értelmében két tűz közé került.

Hol a benzolgyár, hol a koksztár átfáttatott szikrái okozták a további robbanásokat, amelyek teljessé tették a borzalmas katasztrófát.

Milyen erejű volt a robbanás?

Az alábbiakban szakértői véleményt adunk arról, hogy a neunkircheni katasztrófának mi lehetett az oka, milyen lehetett az ereje és milyen a hatása. Ezt a szakértői véleményt Huzár Endre brassói gépészmérnöktől kaptuk:

A neunkircheni robbanással kapcsolatos jelentések a lapok, hogy a felrobbant gáztartály 150 ezer köbméter tartalmú volt. Ugyancsak pontos és megbízható jelentések vannak arról, hogy a gáztartály 90 méter magas volt, amely adathoz ki lehet számítani, hogy a tartálynak 46 méter volt az átmérője. Arról még nincsenek jelentések, hogy a tartály világító gázt, vagy másféle gázt tart-e, de abban az esetben, ha ebben a tartályban világító gáz volt, úgy ennek 4100 atmoszfera lehetett a nyomása. Mivel 150 ezer köbméter világító gáznak köbméterenként körülbelül 5000 kalória a tartalma, a robbanás pillanatában 872 ezer kilowattóra energia szabadult fel. Ez az energiamennyiség olyan hatalmas, hogy — például — belőle Brassó városa gyáraival, üzemével és magánlakásaival egyetemben villamos energia szükségletét három-négy hónapig elláthatná.

A világító gáz robbanásának sebessége, ha a gáz levegővel jól összekeveredett, körülbelül 0,2 másodperc. A jelen esetben ez a keveredés a levegővel a robbanás kezdetkor nem állott fenn, hanem a robbanás alatt jött létre és fokozódott. Feltehetjük azt, hogy ha a robbanás igen lassú volt, úgy legfeljebb háromnegyed másodpercig tartott. Ebben az esetben a 150 ezer köbméter gáz (köbméterenként

5000 kalóriát számítva) 750 millió kalóriát szabadított fel. Mivel egy kalória 427 méterkilogramm munkával egyenlő értékű, ez a robbanás 420 millió kilowatt, azaz elméletileg 5700 millió lóerő teljesítménnyel történt.

MI LEHETETT A ROBBANÁS OKA?

A hivatalos jelentést, amely a robbanás okát megállapítja, fentebb adjuk. Szakértői vélemény szerint a robbanás oka az lehetett, hogy a szomszédos benzoltelepen, valamilyen baleset folytán a gáz lángja a gázvezetékben visszacsapott, azaz a gáz elégséges levegő a gyulladás hőfokán valahogyan hozzájutott a gáz fővezetékéhez.

Mivel azonban a gáztartályokat mindenütt egy úgynevezett folyadékzárallátják el, amelyen át a láng nem tud a vezetékbe visszacsapni, a robbanás csak akkor jöhetett létre, ha ennél a gáztartálynál a biztonsági berendezés hibás szerkezetű volt. Az, hogy ennek a gáztartálynak is volt folyadékzárja, egészen bizonyos, mert még az olyan egyszerű készüléknek is, amilyen egy acetilén-heggesztő, a törvény előírja az ilyen folyadékzárak alkalmazását. Egészen bizonyos tehát, hogy itt a biztonsági beren-

Izgalmas munkanélküli-tüntetés Budapestben

Ablakokat és kirakatokat vertek be a tüntetők

Budapest, február hó 14

A mai nap folyamán a budapesti Népszínház-utcában körülbelül 50 főnyi munkanélküli tömeg tüntetni kezdett. A tüntetés nemsokára zavargássá fajult,

mert a munkanélküliek ablakokat és kirakatüvegeket kezdtek bezúzni.

Csakhamar megjelent a rendőrség is, a mely a zavargókat gummibottal szétverte. A rendszámlás befejezése után 3 munkanélkülit a rendőrség őrizetbe vett.

Miért adtak ki körözőlevelet Budapestben Hadik Karolina grófnő ellen

Beszélgetés egy különös honleánnyal, aki Párisból röpirat-bombákkal akarja a magyar hazát megmenteni

Pár nappal ezelőtt mi is jelentettük, hogy gróf Hadik Karolina ellen a budapesti ügyészség körözőlevelet adott ki. A grófnő Párisban él és onnan bombázza különös röpirataival a magyar kormányt.

Idealista? Fantasztá? Politikai agitátor? — próbálom fűrkészni Hadik Karolina grófnőt, aki így külsőleg, a régi módi dának kedvesen kövér figurájával semmiképp se néz ki forradalmárnak. Tehát inkább idealista. Annál inkább az, mert amit csinál és ahogy csinálja, mindig csak eszméi szikban mozog, anélkül, hogy érdemleges akciót fejtené ki.

Hacsak a röpiratáradat, mellyel az utóbbi évben Páris és Magyarország egyes köréit előzölötte, nem számítható akciónak. A grófnő, saját költségén, így szervezte meg „honmentő” akcióját. De nemcsak ebben merül ki propagandája. Most még a külföldön élő magyar intellektueket szeretné egy táborba tömöríteni, hogy közös erővel, az ész és értelem fegyverével dolgozzanak — ahogy ő mondja — a magyar politikai gangszterek ellen.

„Politikai gangszterek”-nek nevezi Hadik Karolina grófnő a magyar kormányt, beleértve Bethlent, Gömböst és az egész rezsimet.

Gyűlöli őket. És e gyűlöletét ismétli, fejtegeti és magyarázza itt e szerény családi penzió banálishoz berendezett szalonjában.

— Talán nincs kifejezett politikai álláspontom — vallja be a grófnő —, én

csak egyet akarok: megmondani a mostani helyzetről az igazat és felébreszteni az embereket a tespedésből.

(Ugy hangzik, mint az 1830-as évek honleányi lelkesedése)

— Grófnő, ma a nincstelenség, a nyomor és a létkérdés súlyosabban esnek latba, mint mielő hazafiúi bu — kockázatom az ellenvetést.

— Hát ez az, — válaszol a grófnő, éppen a Gömbös és Bethlen-féle politikusok okozták ezt a nincstelenséget, ezt a nyomort az országban. Ők élőködnek a szegény népen, szipolyozzák, kiölik belőlük az akaratot és így az ország beleful egy „piszok ládába”.

— Hát mégis, mivel képzeli ön ezt az országot „megmenteni”? — kérdezem.

— Ezt a beszervert társaságot kellene széjjelrobbantani. Ezt propagálom a röpcéduláimban, amelyekre otthon Magyarországon jobban vadásznak, mint a kommunista iratokra. Nekik ezek az én igazságaim veszedelmesebbek, minden marxista tételnél.

(Igen büszkén mondja ezt a grófnő; látszik, örül, hogy még a kommunistáknál is veszedelmesebbnek vélik. Mert a kommunistákat ő se szereti. Kitiünik rögtön ebből.)

— Hát, hogy az ország odajutott, nem kis része van benne Károlyi Mihálynak, aki elárult bennünket. Mert az sem hozza meg az országnak az üdvösséget, ha a szélsőségek meggy.

Miképpen képzeli grófnő megvalósítani az ön honmentő politikáját? Milyen alapon?

— Nem pártoskodással! Morális rendet akarok csinálni! Most már nem is politikai tén, de azért a „politikai gangszterek” ellen tovább küzdök. (Ezt csökönyösen ismétli.)

— Hát nem gangszter az, aki el akarja adni a hazáját? Hát Bethlen nem akarta-e Románia királyának „átjátszani” Magyarországot?

— No de most is hiába szervezkedik

dezésben volt a hiba és mert az hibás volt, azon keresztül levegő jutott be a tartályba.

A tárgyalgosság kedvéért azonban meg lehet állapítani azt, hogy a folyadékzárak sem megbízhatóak minden esetben. Különösen nem megbízhatóak abban az esetben, ha a levegő a vezeték felől a tartály felé nyomás alatt áramlik, mivel a tartályban rendszerint igen alacsony nyomás alatt raktározzák a világító gázt.

Abban az esetben, ha a tartály nem világító gázt tartalmazott, hanem egyéb, robbanó gázt, amely a robbanáshoz szükséges anyagokat, már involválta, azaz nem volt szüksége a robbanáshoz levegőre, hanem csupán impulzusra, például egy nagy ütésre, ebben az esetben sokkal könnyebben megérthető ez a katasztrófa. Ilyenkor egyetlen lángnak visszacsapása, vagy egy kisebb robbanás a tartály közelében már elegendő ahhoz, hogy katasztrófát idézzon elő. Ebben az esetben még nagyobb volt a robbanás ereje, még rövidebb volt annak ideje és a fentebb említett számok és egységek legalább 5-10-szer nagyobb erejűek voltak.

„Gömbös bácsi” (és hamiskásan hunyorgat hozzá) el van vágva neki az útja még ott is, ahol a fő segítséget várja!

— Mussolinin gondolja, grófnő?

— Igen, mert ha Mussolini — aki jól van orientálva az én akcióról — tudni fogja őszintén a teljes igazságot Magyarországról, hát akkor Gömbösnek is befellegzett.

Furcsa figura ez a grófnő, aki ellen most köröző levelet adtak ki Magyarországon. Nem is faggatom tovább.

Kicsit félek tőle.

Mándy Ilona

— Hasszörülés, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszafelépődnek. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét nemben felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ottó extrónörökös nem érkezett Budapestre

Budapest, február 14.

Tegnap az a hír terjedt el, hogy Ottó királyi megérkezett Budapestre, hogy résztvegyen gróf Apponyi Albert temetésén. A magyar belügyminisztérium határozottan megcáfolta a hírt.

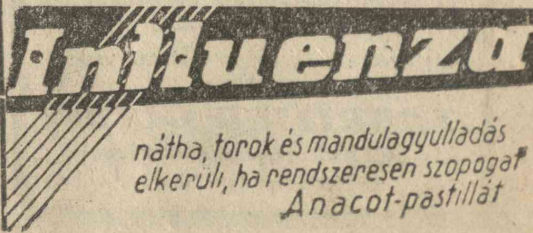
Német jegyzék a Népszövetséghez

Genf, február 14.

Nadolni, Németország genfi népszövetségi megbízottja ma átnyújtotta jegyzékét Hendersonnak. Ez a jegyzék a német módosító munkaprogramot ismerteti.

A munkaprogram módosítás egyáltalában nem emlékszik meg a fegyverkezési egyenjogúság kérdéséről, hanem leszegi, hogy ebben a kérdésben minden további tárgyalás felesleges, mert ebben a kérdésben az öt nagyhatalom decemberben már megállapodásra jutott.

A program egyébként azt javasolja, hogy a konferencia állapítsa meg mindenekelőtt az egyes országok hadseregének legénységét számszerűleg, a tankok tonnaszámának maximális határát és a nehéz fegyvereknek megsemmisítésének időpontját.

nátha, torok és mandulagyulladás
elkerüli, ha rendszeresen szopogat
Anacot-pastillát

Ma és a következő napokon:
RICHARD TAUBER legutolsó alkotása
A szerelem melódiája
Partnerei: Szőke Szakáll, Lyen Deyers, Petra Unkel a csodagyermek.

Öt iskolát zártak be Kolozsváron az influenza miatt

Kolozsvár, február 14.

Beszámoltunk már arról, hogy Kolozsváron is influenza-járvány dühög, a mely a hét végére olyan arányokat öltött, hogy a hatóságok szükségesnek látták óvintézkedéseket foganatosítani. — Szombaton az iskolák beadták jelentésüket a főorvosi hivatalnak, amelynek alapján

hétfőn öt iskolában rendelték el egyhetes szünetet.

A becsukott intézetek között az Ileana hercegnő leánygimnázium, az egyetem mellett működő pedagógiai szeminárium, két óvoda és két elemi iskola szerepel.

Öngyilkos lett egy medgyesi ügyvéd felesége

Medgyes, február 14.

Feltűnést keltő öngyilkosság foglalkoztatja Medgyes lakosságát. Binder Rudolf dr. ügyvéd, volt járásbíró fiatal felesége, férje revolverével szíven lövette magát és azonnal meghalt. Dr. Binderné öt levelet hagyott hátra, amelyeket az ügyészség lefoglalt és így tartalmuk még ismeretlen. Az öngyilkosság oka — a környezet feltevése szerint — a fiatalasszony súlyos idegbajában keresendő.

Dr. Binder egyébként öccse Binder Vilmos dr. szenátornak. Jóforgalmu ügyvédi irodája van és így anyagi okok nem készíthették feleségét tragikus tette végrehajtására. Az öngyilkos fiatalasszony két gyermeket hagyott hátra.

Belejezték a marosvásárhelyi betegséglelyző sikkasztási tárgyalását

Ítélet szombaton

Marosvásárhely, február 14.

A marosvásárhelyi és maroshévi betegséglelyző pénztárak sikkasztóinak az ügyében ma délelőtt hangzott el az utolsó védőbeszéd, majd az utolsó szó jogán a vádlottak emelkedtek szólásra.

Elsőnek Beutaneu János, a maroshévi betegséglelyző pénztárnoka beszélt, a ki hangsúlyozta, hogy nincsen „fekete multja”, amint azt a tárgyalás során hangoztatták. Mint sziguranca ágens, annak idején pere újrafelvételét kérte s később fel is mentették. Ragaszkodik előzetes vallomásaihoz, amelyek szerint felettésem, Algeorge igazgatónak pénzbeli s egyéb ajándékokat adott, sőt az igazgató feleségét is többször megajándékozta pénzzel.

Beutaneu után Weisz Ervin, a ratosnyai faüzem pénztárosa beszélt, aki kijelenti, hogy sajnálja a történeteket s felesége betegségére való hivatkozással enyhe büntetést kér. Bretz Ödön, a dédai faüzem pénztárosa, fenntartja, hogy Beutaneu üzemeiben nem vett részt s ártatlanságát hangoztatva felmentését kéri.

A faüzemi tisztviselők után Algeorge igazgató mondta el védőbeszédét.

A tárgyaláson utolsónak Covrig János, a betegséglelyző pénztár főkönyvelője szólalt fel.

A tárgyalás ezután véget ért. Az ítélet szombaton, február 18-án hirdeti ki a törvényszék.

KÉT ASSZONY SZENVEDÉSET A HARMADIK VISSZAFIZETTE

Egy gyilkossági kísérlet igazi története

Brassó, február 14.

Beszámoltunk röviden már arról, hogy január utolsó napjaiban Gyergyótölgyesen véres szerelmi tragédia történt. Péter István brassói kereskedő revolverrel rálőtt feleségére, de a golyó szerencsére nem ölte meg az asszonyt. A revolveres merénylet után Péter önként jelentkezett a csendőrségen.

Az újságírás régen kijegecsedett sablonjai szerint ilyenkor még a legkedőbb riporter is azzal találja a szenzációra éhes olvasó elé a megtörtént tényeket, hogy vérfagyasztó, borzalmas és véres féltékenységi tragédia zajlott le Péter István és felesége között.

Hát igen: bár az ilyen eseményeknek

az esetek túlnyomó részében nem sok közül van azokhoz a kikristályosodott szabályokhoz, amelyeket a stilsztikában tanultunk a tragédiával kapcsolatban, dördüljön akár mekkorát is a revolver csöve, patakozzék el bármennyi vér; a gyergyótölgyesi merénylet, mint emberéletet eseménysorozatának végkifejlődése, mégis a legszabályosabb esattanó egy tragédia utolsó felvonásában.

Ami Péter Istvánnal és feleségével történt, az tudniillik nem más, mint könnyelmű és felelőtlen emberek életének dramaturgiailag is igen könnyen indokolható kiteljesedése az utolsó, a legsúlyosabb argumentumig: a revolverig és a kiömlő vérig...

Válás az első és második feleségtől

brassói cukrászda elárúitókisszonya volt. Ugy 5 évig rendben is volt minden a második feleség körül. Akkor még a konjunktúra és a könnyű kereseti lehetőségek kora virágzott. Péternek jól ment az üzlet, jövedelmet hajtottak a soffortanfolyamok is. De ekkor Péter Istvánnak tanfolyamot kellett tartania Gyergyótölgyesen s arra az időre odaköltözött. Természetesen egyedül.

A HARMADIK

Vendéglőben étkezett. És a vendéglős felesége nagyon kíváncsi, nagyon kacér menyecske volt. Péter belegabalyodott az asszonyba és az sem idegenkedett a jól kereső férfitől. Nincs arra adat, hogy a gyergyótölgyesi vendéglős észrevette-e valamit felesége és a vendég egyre bizalmasabbá váló viszonyából. De valószínű, hogy egyszer csak mégis rájött az asszony hűtlenségére, mert hirtelen betegeskedni kezdett, tüdőbajt kapott és a sorvadás alig egy év leforgása alatt végzett vele.

Ahogy a viszony a gyergyótölgyesi asszonnyal egyre melegebb, meghittebb és szenvedélyesebb lett, azzal egyenes arányban változtak meg Péter István érzelmei a második feleséggel szemben. És ezt már a család is észrevette.

A névtelen levél

Ekkor Péter István huga, Torró Jánosné merész lépésre szánta el magát. Írt egy névtelen levelet a gyergyótölgyesi asszonynak, akinek figyelmét felhívta arra, hogy Péter István nős és család ember, akinek első és második házasságából is egy-egy gyermek született. Nem szabad kívülről beleavatkozni az ő életükbe, mert annak csak a család adhatja meg az árát.

Torró Jánosné a névtelen levéllel arra számított, hogy a gyergyótölgyesi asszony észreter, megdöbben és a jövőben legalább békét hagy a két gyermek apjának. De nem így történt. A gyergyótölgyesi vendéglős özvegye vonatra ült, berobogott Brassóba és egyenesen Péter István lakására hajtatott.

És Péter István éjjel 12 órakor hagyta ott a családi otthont, a második feleséget, a két gyermeket és vonult szállodába a vig özvegygel.

Kölcsönkenyér visszajár

Szabadon, minden kötelezettségtől függetlenül Péter István minden idejét és munkáját az új asszonynak szentelhette. Csakhogy közben a konjunktúra évei szépen nyomtalanul eltiúntak és a kereset mindig szűkebb és szűkebb lett. Három évvel ezelőtt Péter István és a vendéglős özvegy beköltözött Brassóba. Fel sem tűnt, hogy Péter, aki a családi kapcsolatokat könnyörtelenül felrugta, most szépen menedéket kért nővérénél. Addig élt ott nála az özvegyel együtt, amíg állásba nem jutott. Akkor elköltözött és kedvesével törvényesen is házasságot kötött.

A Zajzoni-uton lakott a fiatal házaspár. Már itt kiderült, hogy a sors a harmadik asszonnyal fizeti vissza Péternek mindazt, amit két első feleségével szemben tett. A házban kvártélyosok is laktak. Az új menyecske szívesen szóbaállt velük, amíg Péter kenyér után lohoit. A férfi ugyan szigorúan megtiltotta az asszonynak, hogy átjárógasson a szomszédokhoz, ahol a kvártélyosok tanyáztak, az új menyecske nem lehetett parancsolni. Péter tehát új lakást keresett. Elvitte az asszonyt a Gyár-utrá, ahol kvártélyosok nem voltak. De már ez sem segített a helyzeten. A kereset mindig kevesebb lett, Péter gondokkal küzdött, felesége pedig sohasem volt elégedett azzal a móddal, amit új házasságában kapott.

A tragédia törvényei szerint az már nem is kellett volna meglepetés legyen, hogy Péter István harmadik sorszámu felesége szép lassan levonta a konzekvenciákat és elhatározta, hogy a napról-napra szegényedő férjét faképnél hagyja.

Meg is tette, de csak úgy módjával.

Intézzé el üzleti ügyeit és mulasson ugyanakkor. Ezt a lehetőséget megadja Önnek a bukaresti Grand Hotel, Calea Victoriei 11, az „Aux Galeries Lafayette” nagyrúházzal mellett.

A Grand Hotel a főváros egyetlen szállodája, amely a külföldi nagy szállodák mintájára épült és be van rendezve. Kényelmesen berendezett, tágas, tiszta szobái mellett, fürdő, telefon, állandó meleg-, hideg-vizszolgáltatás minden szobában; elegáns hall üzletbarátainak fogadtatására, intim szalon barátai számára, valamint különböző szórakozások. A szálloda éttermében Grigoraş Dinicu nagynevű zenekara és a Hönigsberg-Seidmann jazz.

Szobaárak 130* — lejtől kezdve.

Halottak napja előtt elhozta Torró Jánosné elraktározott fehérneműt azzal, hogy ugys hazautaznak Gyergyótölgyesre s ott majd az anyjánál helyezze el. Kissé különös volt, hogy Torróné egyuttal oda akarta adni Péter István nagyított fényképét is, de az asszony azt nem vette el:

— Jó helyen van az itten s engem már ugysm érdekel!...

A házaspár tehát elutazott Gyergyótölgyesre, hogy ottan közösen virasszának a sorvadásban elpusztult vendéglős sirja felett. Am elmúlt a halottak napja, de Péter Istvánnak csak nem akart hazamenni. Végül is azzal küldte vissza az urát Brassóba, hogy maga Gyergyótölgyesen maradjon, amíg ott el nem intézi az ügyeit. Péter visszatért Brassóba s várta a feleségét. Körülbelül egy hónap múlva ismét Gyergyótölgyesre vitt az útja, valami autózás miatt s akkor is hívta haza a feleségét. De az nem jött: dolgait még mindig nem intézte el. Később Péter István sürgető leveleire még csak választ sem küldött. És Péter, aki nem akarta elhinni, hogy amint ő faképnél hagyott már két feleséget, most őt is ugyanilyen keserű játékkal tegye csúffá a végzet. Várt januárig, akkor felutazott Gyergyótölgyesre.

Nem tudjuk pontosan, mi történt a házastársak között, csak az bizonyos, hogy az asszony szemébe vágta Péter Istvánnak:

— Nem megyek vissza hozzád! Nem tudsz eltartani.

Péter István erre az érvelésre már a revolverrel válaszolt.

A nagy, szenvedélyes szerelemnek ez lett a vége:

Az asszony arcán csunya, éktelen seb. Péter István életén a gyilkosság vádja és a bilincs és a börtöncella penészes fala.

A tragédia köre bezárul. A jók ugyan nem nyertek semmiféle igazságszolgáltatást a sorstól, de a hétköznapi moralparancsa ellen vétők egymástól, szinte egymás kezéből kapták meg a bünhődést. A drámai igazságszolgáltatás lelki és fizikai fájdalmait.

A gyergyótölgyesi tragédia eme jellegzetes eseményeit Torró Jánosné mondotta el a szerkesztőségben. Magyarázatul és mentésül ahhoz, hogy a fivére közönséges gyilkossá alacsonyodott egy asszony miatt.

— Egy asszonynak — mondotta, mutatóját figyelmeztetőleg felemelve — sohasem szabad a méltóságáról megfeledkeznie és meg kell gondolnia, hogy elrontsa-e mások családi boldogságát. Neki azt kellett volna mondania, hogy nézze Péter ur, maga család ember, hagyjon békét nekem.

Az élet azért élet, hogy az ilyen egyszerű igazságok mellett elzúgjon, olykor revolveres és véres tragédiák megdöbbenő mélységéig...

Finta Zoltán

SZÉKREKEDÉSNÉL

a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült MIRATON PASZTILLÁK fájdalom nélkül könnyebbítik meg a belek működését

Bioglobulin

Mindazoknak, akik magukat gyengének és kimerülteknek érzik a

BIOGLOBIN

új életet ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszertárakban, vagy a készítőnél:

FABRIIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerháza

Nagyszeben — Sibiu

Következő műsorunk:

Ahol üzlet van... én is ott vagyok!

Főszerepben a humorózatlan királyai:

Lucie Englisch, Siegfried, Ralf Arthur Roberts

VILÁGPOLITIKA

Vetőgépből — tank

Páris, február 14.

Hitler hatalomra jutása és a nacionalista vezérek csatái után a francia közvéleményben még jobban meggyökeredezett az a meggyőződés, hogy Németország revánsra készül. A sajtóban állandóan kongatják a vészharangot, s a legnagyobb francia lapok egyike, a *Matin* legutóbbi számai sorozatos riportjában szenzációs adatokat közöl a német hadsereg és hadikészülődés állásáról.

Abból a germán mentalitásból indul ki, a minnek a megnyilatkozását a tudósító Németországban lépten-nyomon hallhatta, hogy a német elsősorban katonák, a világ első katonája és százezer német képes legyőzni fél millió francia katonát. Az ugynevezett német kereskedelmi repülőgépek pedig így készültek, hogy bármely pillanatban a legkönnyebben átalakíthatók hadigépekké. A Lufthansa az államtól azonkívül, hogy kilométerenként két márkát számíthat fel, háromszáz millió se-mélyt kap és pilótaképzés címén még 38 milliót.

A Reichswehrnek ma százezer kettőnőven képzett és felszerelt katonája van, akik közül nyolcezer évente szabadsgolnak, mire helyükbe nyolcezer újonc vonul be. A kétépítő automatikusan polgári tisztviselők lesznek, de mint tartalékosok, szorosan a hadsereg kötelékében maradnak. A Reichswehr tagjának lenni megfizetéses. E katonai organizáció mellett ott a Schupo százötvenezer emberrel, akiket szintén katonailag képeznek ki, s havonként kisebb hadgyakorlatokat tartanak. A katonarendőrségnek gépfegyverek állnak rendelkezésükre, amint hogy a folyami rendőrség hajói, valamint a 30 ezer főnyi Reichsbahnschutz is a legjobban fel vannak fegyverezve. Az utóbbi tizenkilenc páncélvonatot dirigál.

A náci-hadsereg négyszázezer főből áll. Akik itt nem érzik jól magukat, a Stahlhelmekhez (acél sisakosok) menekülnek, akiket régi tisztek vezetnek. A Reichsbannerek hatvan ezer katonát számlálnak, úgy, hogy Németországnak ma is egymillióhatvan ezer képzett katonája van, azzal szemben, hogy a versaillesi szerződés csak százezer főnyi hadsereget engedélyezett.

Ott vannak azonban még a német tanulóifjúság katonai szellemű kiképzése, amit az új porosz katonai törvény sport címén rendszeresített, s hogy ez a jövő szempontjából mit jelent, azt megmutatja az a tény, — mondja a tudósító, — hogy Németországnak 65 millió lakosa van, míg Franciaországnak csak 41, s míg Franciaországban a háború óta ezer férfira 1120 nő esik, Németországban ezer férfira csak ezerhatvan nő.

A birodalmi költségvetés, jóllehet a békeszerződés csak százezer főnyi hadsereg részére engedélyezi töltények gyártását, nyolcszáz ezer katonai fegyvernek juttat municiót, s a kiadást évről-évre fokozza. Hasonlóan megkerül az a kikötés is, hogy csak négy sorhajó, két cirkáló és tizenkilenc torpedó, tizenhárom tengernaggyal és 208 kapitánnyal, teljesíthet szolgálatot s ime csak egy cirkáló költségére 192 millió frankot irányzott elő a német költségvetés, a tengerészeti hivatalnokok fizetése pedig 1930-ban több volt, mint 600 millió frank. Minthogy Németországnak nem szabad tízezer tonnánál nagyobb hajót építenie, megkerül a tilalmat és kevesebb tonnával a világ leggyorsabb járú hajóit állítja elő. A szén és olaj is a budget szerint rengetegbe kerül. Míg a háború előtti időben a hadihajók fűtésére, stb. a hatalmas német flotta szénrel és olajjal való ellátása 235 millió 400 ezer frankba ekrült, a mostani, aránylag törpe német flotta ez anyagaira 102 milliót vettek fel az 1930-iki költségvetésbe.

A *Matin* németországi „haditudósítója” még azt is tudja, hogy csak magában Thüringiában harminc hadiipari gyár van, melyek szűn nélkül dolgoznak a Reichswehr számára és pedig: revolvereket, puskákat, gépfegyvereket, aknavetőket, gránátokat. Ezeket nemzetközi bizottság ellenőrzése mellett. Aztán gyártanak a „külföld” számára, de úgy, hogy az anyagot német kikötőkbe viszik, s onnan szépen visszazárazzák az országba. A nagyarányú hadigépeket, ágyukat, tankokat, stb. részletekben készítik külön, titkos épületekben, gyakran gazdasági szerszámokkal együtt, vagy azok címén, úgy, hogy a földművelő eszközök bármikor könnyen átalakíthatók tankokká.

Halász Gyula

Románia hivatalosan is képviselteti magát Apponyi temetésén

A főrendiház ünnepélyes ülése

Budapest, február 14.

Grigorcea Vasile budapesti román követ ma Titulescu külügyminiszter megbízásából koszorút helyezett Apponyi ravatálára, egy-szersmind bejelentette, hogy ugyancsak a külügyminiszter megbízásából, Romániát ő képviseli a temetésen.

A felsőház ma délelőtt ünnepélyes gyász-

ülést tartott, amelyen a nagy politikus érdemeit Wlassics Gyula báró méltatta. „Apponyi legnagyobb érdeme, — mondotta Wlassics, — hogy a népek figyelmét a Duna és Tisza között szenvedő magyarságra irányította!”

Wlassics után Glattfelder Gyula csanádi püspök emelkedett szólásra, aki megható szavakkal emlékezett meg a nagy halotról.

Ázsiában
70 ezer embert ölt meg
a földrengésVárosok pusztultak el és rengeteg ember
maradt hajléktalan

London, február 14.

Csak most derült ki, hogy Ázsia legelrejtettebb és legnehezebben megközelíthető részében, a Tibet és Mongolia között levő Kantu tartományban december 26-án

borzalmas erejű földrengés pusztított.

A több mint hat hetes késéssel érkező jelentések szerint az iszonyú földrengések else-perték a föld színéről Labran és Tingfan városokat, amelyeknek lakossága körülbelül 11

—11 ezer lélek volt. A két város lakói vagy a romok alatt pusztultak el, vagy pedig hajléktalanokká váltak. Chining várost félig döntötte romba a földrengés, Satung városnak pedig katonai erődítményeit. A vidéki városok és községek is leirhatatlanul sokat szenvedtek a borzalmas földrengés miatt.

A most érkező jelentések adatai szerint a karácsonyi földrengésnek körülbelül 70 ezer emberélet esett áldozatul.

Herriot elérte, amit akart

A német-olasz-magyar szövetség meg-
ijesztette a francia szociáldemokráciát,
amely ma már nem követeli a fegyver-
kezési kiadások csökkentésétAz olasz lapok szerint Herriot azért pattantotta most ki a szövetség
hírét, hogy a francia hadsereg tovább fegyverkezhesék

Páris, február 14.

A francia szociáldemokrata képviselők parlamenti csoportja tegnap elhatározta, hogy a kiélezett nemzetközi helyzetre való tekintettel, lemond arról a követeléséről, hogy a költségvetésben a katonai költségekből a kormány valamit is töröljön.

A francia szociáldemokrata párt parlamenti csoportjának ez az állásfoglalása úgy a belpolitikában, mint a külpolitikában is élenk visszhangot keltett.

A szociáldemokraták váratlan állásfoglalása diplomáciai körökben nagy port vert fel. Benn Franciaországban a közvélemény már-már felkészült arra, hogy a nyomasztó deficit eliminálására, hozzányúl a kormány a katonai költségvetés csökkentéséhez. Herriot minapi beszéde azonban nagyon felzavarta a kedélyeket. Herriot, mint ismeretes, arról számolt be, hogy Németország, Olaszország s Magyarország tükorszerűen kötötték, amelynek bevallott éle a kommunista veszedelem ellen szól, de palójában nem cölöz egyebet, mint-hogy a szövetség Németország részére vissza-szeresse a danzigi korridort, Olaszországnak segédkezet nyújtson Albánia meghódításához és Magyarországot támogassa revíziós törekvéseiben.

Bár egyrészt az olasz követ, másrészt az olasz sajtó is élesen tiltakozott a beállítás ellen, mégis Herriot beszéde nem tünt el nyomtalanul és arra elsősorban is a francia szociáldemokrata párt képviselői reagáltak, akik lemondottak arról, hogy a hadügyi költségvetést a pénzügyminiszter megnyírja. „A kiélezett nemzetközi helyzet” követeli így, — mondják a francia szocdem képviselők és nyilvánvalóan arra céloznak, hogy ugyanakkor, amikor a középeurópai ántant megalkult, nem lehet Franciaország felelős kormányzatától azt követelni, hogy csökkentse hadügyi kiadásait és így Franciaország katonai erejét meggyengítse.

Nagyon érdekes és nagyon rávilágító ebben a kérdésben a *Giornale d'Italia* cikke. Ebben az olasz lapban Gajda főszerkesztő cikkezett a kérdésről és éles hangon felhívja Herriot-t, hogy ha valamit állít, bizonyítsa is. Bizonyítsa be, hogy megvan-e az a német-olasz-magyar szövetség, amelyről beszél. Herriotól nem várta el Olaszország, hogy Wickham Steednek ugyancsak felelőtlen állításait egyszerűen átvégye. Steed volt az első, aki betekelt ezelőtt ezt a hióbírt világgá röpítette és Herriot nem átalotta a hirt átvenni, anélkül, hogy annak valódiságáról meggyőződött volna.

A *Giornale d'Italia* a továbbiakban rámutat arra, hogy éppen Franciaország volt az az állam, amely politikai és katonai szövetségek rendszerét építette ki és ezzel veszélyezteti Európa rendjét a békeszerződések rendszerét

és a népek természetes biztonságát. Eppen az a körülmény, hogy Franciaország egyre több és több államot láncolt a maga szövetségi láncolatába, élesíti az állam-szövetségek, politikai és katonai szerződések létesülésének gondolatát. Azoknak a nemzeteknek, amelyekkel szemben Franciaország egyre több és több szövetségest vonultat fel, természetesen reagálni kell erre a kihívásra és maguknak is meg kell alakítaniuk, a maguk politikai és katonai szövetségeiket.

A cikk végén Gajda rámutat arra, hogy valószínűleg Herriot és a hivatalos francia politika azért dobta most be a német-olasz-magyar szövetség gondolatát, mert a francia kamarában éppen most tárgyalják a katonai kiadások csökkentésének javaslatát. Herriot ezzel az „ijesztéssel” azt akarja elérni, hogy a francia hadügyi költségvetéshez a kamara hozzá ne nyuljon és ennek érdekében nem törődik azzal, hogy ez a hír megrendíti a szövetségen kívül álló államokkal szemben való bizalmat.

UJ HETILAP AZ ERDÉLYI SAJTÓBAN:

KIÁLTÁS

SZERKESZTI: MIKES IMRE

A PROGRESSZIV MAGYAR ÍRÓK ES UJSÁGÍRÓK SZÖCSÖVE

MEGJELENIK FEBRUÁR KOZEPÉN

Főmunkatársak:

BARDOS LASZLO

GAAL GABOR

KELETI SANDOR

MÉLIUSZ N. JOZSEF

NAGY ISTVAN

SZILAGYI ANDRAS

UJVARI IMRE

UJVARI LASZLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BRASSO-BRASOV, STR. GENERAL PRESAN 49

A *Giornale d'Italia* cikke nagyszerűen meg-jósolta, hogy milyen események következnek majd be. A francia szociáldemokrácia tényleg már reagált is és feladta eredeti álláspontját, amellyel még azt követelte, hogy a hatalmas francia katonai kiadásokat csökkentse. A szélsőbaloldali radikális Daladier-kormánytól és a francia szociáldemokratáktól azt várta a világ, hogy most végre aztán igazán megcsök-kentik a francia hadügyi költségvetést és ezzel megindítják és általánossá teszik az euró-pai leszerelést. Nem ez történt. Sőt ellenkező-leg, a hadügyi politikában ezzel ismét teljes a francia nemzeti egység és Franciaország változatlan hévvel és erővel fegyverkezhet.

Hock Jánost Serédy
hercegprimás külön
kihallgatáson fogadta

Budapest, február 14.

Budapesten nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Serédy Jusztin hercegprimás hétfőn dé-lelőtt kilenc órakor külön kihallgatáson fogad-ta Hock Jánost, akit tudvalevőleg szabadon bocsátottak addig, amíg ügyében a felsőbb fő-ramok döntést hoznak.

A kihallgatásról nem szivárogt ki semmi hír, a hercegprimás és Hock János egészen külön és bizalmasan beszélgettek egymással, hosszú ideig.

Az ellenzéki lapok
szerint a mezőtelegdi
választás alkalmával
a csendőrök megöltek
egy választót

Budapest, február 14.

Az ellenzéki sajtó javarészt az utóbbi na-pokban olyan hírek járták be, hogy a leg-utóbbi mezőtelegdi választások alkalmával a csendőrség jóvátehetetlen brutalitásra ragad-tatta magát. Egyes lapok közlése szerint Kard községben letartóztattak öt kiscsárdát, majd, amikor az egyik a letartóztatottak közül, bi-zonyos Molnár András nekitámadt az egyik csendőrnek és el akarta venni a fegyverét, a többiek löttek és

halálosan találták a támadó gazdát.

Ezekkel a hírekkel kapcsolatban most a csendőrség főparancsnoksága cáfoló nyilatko-ztat adott ki. A nyilatkozat szerint semmi sem igaz abból, hogy a csendőrök fegyvert használtak volna s bárkit is, akár súlyosan, akár könnyen megsebesítettek volna. Igaz ellenben az, hogy valóban letartóztattak öt gazdát, de ezeket nem a választással kapcsolatosan, ha-nem régebbi kihágások miatt. Mindezek előre-hocsátása után a csendőrpáncsnokság rossz-akaratu, tendenciózus híreknek bélyegzi a Molnár András lelövésével kapcsolatos újsá-g-jelentéseket.

Jellemző, hogy maga a kiscsárdapárt is je-lentést adott ki az ügygel kapcsolatban. Ő is cáfol és mindenben megerősíti azt a jelentést, amit a csendőrpáncsnokság kiadott.

Elkészült
a jugoszláv-román
állategyezmény

Temesvár, február 14.

Megirtuk nemrég, hogy Románia és Jugo-szlávia között az állatkivitel rendezésére ke-reskedelmi tárgyalások indultak. Christea Ti-beriu állategészségügyi főfelügyelő, aki a tár-gyalóbizottság egyik tagja, most visszaérke-zett Temesvárra és kijelentette, hogy az egyezmény szövege elkészült s már csak az aláírás formája van hátra. Az egyezmény igen kedvező Romániára, mert többek kö-zött a Fiume felé irányított tranzitforgalmat is le-hetővé teszi, ami a romániai állatkivitel szem-pontjából rendkívüli előnyöket jelent.

HIREK

A HANGOSFILM ÉS AZ ARCFESTÉS

Hollywood, február 14.
A hangosfilm nemcsak a szereplők játéktechnikáját változtatta meg gyökeresen, hanem a forradalom kiterjedt olyan látszólag jelentéktelen kérdésekre is, amilyen az arcfestés. Régebben a színész egész skáláját felhasználta, ma azonban csak egyetlen szín uralkodik, a többé kevésbé erős barna szín. A barna szín természetesen nem egyforma mindenkinél, hanem teljesen egyénien kezelik.

Igen fontos a száj kifestése. A szívalakú ugynevezett szerelmi félkör, amely néma film idején uralkodott, már csak a múlt emléke, mert most beszélni kell és a száznak természetesen kell hatnia.

Egyébként is sokkal vékonyabb réteget használnak ma a színművészek a festéket, mint régebben. Norma Shearer például csak egy vékony barna zsírfestékréteget tesz az arcára és ez elegendő ahhoz, hogy a természetből rózsás arc színe fényképre alkalmassá tegye. Szemöldökei teljesen egyenesek és ezeket sötétbarna szemfestékruddal kissé felfelé hosszabbítja meg, szemöldökeit is kissé hangsúlyozza és szépformájú száját csak megkeretezi az ajakfestékekkel és már készen is van a fotográfálásra.

Greta Garbo a legtöbb szult szempillái kikészítésére fordítja. Sokan írták már, hogy Garbo szempillái mesterségesek, de ez nem igaz. Greta Garbo mindössze egy fekete vonalat húz a szempillák fölé, hogy azok feketének látszanak. — Erőszakos változásokat azonban nem csinál, mert őszinte önmagával szemben is. Jól tudja például, hogy a szája kissé nagy, de nem maszkirozza el, mert tudja, hogy egyéniségét úgy fejezi ki legelőkeltebben, ahogy a természet megalkotta.

Ugyanez áll Joan Crawfordra. Rendkívüli nagy és világos tekintetű azzal szerzi, hogy felső szemhéjait meglehetősen sötét barna színnel fedi be, ami érdekes keretbe zárja a szemét.

A legjobban látható Anita Page arcán, hogy az intelligens make-up mit csinálhat egy színésznőből. Anita Page még fiatal, de most jutott ki abból a stádiumból, amelyen minden leány keresztül megy, amikor koránál idősebbnek akar feltűnni és ezzel a természetellenesen ható csücsörített szájjal és a fájdalmasan kirajzolt, túl hosszú szempilláknak örökre bucsút is mondott. — Most már ő sem hangsúlyoz egyebet az arcán, mint a természetes vonásokat, azzal az eredménnyel, hogy sokkal előnyösebb a megjelölése, mint eddig volt.

Bármennyire győzőtt a természetesség ezen a téren is, a színésznők mégis terhesnek tartják a Make-upot. Miután azonban még azt a filmanyagot, amely feleslegessé tenné a festést, nem találták fel, a sztárok egyelőre kénytelenek ezzel a kellemetlen dologgal foglalkozni.

(—) A „Dimineața” királyi dekrétumot közöl, amely szerint öfelsége, II. Károly király a „Meritul Comercial și Industrial” I. oszt. érdemrendjével tüntette ki Gál Miksát, a Gál Testvérek bukaresti cég belfogját.

Mit szól majd hozzá a férjem?

UJABB
**BUTOR-
ÁRREDUKCIO
SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorygyarában
BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVASARHELY

— A REVIZIÓS MOZGALOM ÁLDÓZATAI. Nagyváradról jelentik: December elsején a csendőrség letartóztatott négy fenesi gazdát, névszerint Szabó Jánost, Boros Józsefet, Boros Jánost és Vura Ferencet, mert állítólag a revízió kérdésével foglalkoztak. A négy gazda egészen mostanáig letartóztatásban volt. A törvényszéki vádtanács annak idején szabadlábra helyezte ugyan őket, de az ügyész felelősséget és a táblai vádtanács indokoltak látták a letartóztatásukat. — Most aztán újra foglalkoztak az ügyükkel s tekintettel arra, hogy valamennyinek birtoka és bejelentett lakása van, elengedték őket. Az eljárást azonban tovább is folytatják ellenük.

A LAZADÓ HAJÓ KAPITÁNYA

P. Eikenboom, a „Hét Tartomány” volt kapitánya, akinek sikerült a lázadó hajóról elmenekülni.

— HALÁLOZÁS Temesvárról jelentik: Erdély halottja van a temesvári magyar közéletnek: 84 éves korában meghalt Korniss Géza dr., temesvári ügyvéd, az ügyvédi kamara volt titkára. Korniss dr. előkelő nemesi családból származott, családjának egyik ága grófi familia. Ő maga papi pályára lépett és káplánja is volt a Temesvár-belvárosi római katolikus plébániának, de szerelmes lett és letéve a reverendát, áttért a református vallásra. Kéltése és házassága a múlt század hetvenes éveiben Temesvár legnagyobb társadalmi szencziója volt. Korniss dr. holttestét előkelő rokonságának és hatalmas gázsoló közönség jelenlétében hétfőn délután helyezték örök nyugalomra.

— FRANCIA BECSÜLERENDET KAPOTT EGY NAGYVÁRADAI ASZSZONY. Tudósítónk jelenti: a Nagyváradról két év óta működő „Notre Dame de Sio” francia nyelvű leánynevelőintézet fejedelmasszonyát, Maria Amata nővért a francia kormány becsületrenddel tüntette ki azért a kulturtevékenységéért amit Nagyváradról és a megelőző állomáshelyein is kifejtett. Amata asszonynak Puaux francia követ a napokban személyesen nyújtja át a magas kitüntetést.

— A VILÁG ROHAMOSAN KÖZELEDIK A TELJES ÖRÜLTÉG ÁLLAPOTÁHOZ. Londonból jelentik: Dr. Desloges, a kanadai elmegyógyintézetek felügyelője 1923-ban azt jósolta, hogy 25 éven belül az emberiség túlnyomó része megőrül. Ezt a jóslatot most úgy módosította, hogy beteljesüléséhez jóval kevesebb időre lesz szükség, a világ már rohamosan közeledik a teljes örvültég állapotához s talán nem sokára ki kell majd bocsátani az elmegyógyintézetek ápoljait, hogy a világ szabadon járjon részére ügyeljenek fel. Dr. Desloges szerint a civilizáció teljes anyagi, erkölcsi és politikai csúszása a tömegőrület soha nem észlelt eseteit idézte elő. Immár egész nemzetek szenvednek az üldözési rögeszmének leg súlyosabb válfajában, midőn a beteg állandóan vélt sérelmein tépelődik s veszélyeztetettnek képzelve önmagát, közvesélyessé válik.

— EGY FOGHAZ-TISZTVISELŐ — HARMINEGYSZERES KERESZTAPA. Temesvárról jelentik: A temesvári ügyészégi fogház celláiban olykor-olykor „örvendese” esemény zajlik le: egy-egy elítélt nő egészséges fiú, vagy leánygyermeknek ad életet. Az utolsó évek folyamán valahogy az a szokás alakult ki a temesvári fogháznál, hogy a börtönben napvilágra jött újszülöttek keresztapaságát Crivu fogházi titkár vállalta magára. Eddig összesen 30 kis börtönpalántát tartott keresztvíz alá és most ismét keresztapa lett. Most született meg a börtönben Schwartz Róza monopolkihágásért elítélt fogoly fiugyermeke s a kialakult szokásjog alapján ennek keresztapjául is Crivu titkár kérést fel. Crivu ur ezt a gyermeket is vállalta s ezzel harminegyszeres keresztapa lett. Valószínű, hogy ennyi keresztgyermek nem sok embernek van Romániában s ha pontosabban utána néznének, könnyen odaigérhetnék a keresztapasági rekordot Crivu titkár urnak.

LUX
MOZGÓ, BRASSÓ

Még csak két napig
**Gaál Franciska :
Paprika kisasszony**

— SZÉTVERTE A TESTVÉRE FEJÉT. Tudósítónk jelenti: Nagyváradról: A Györky-telepen Márkus György munkás régóta haragos viszonyt tartott János nevű fivérével. Az elmúlt éjszaka a két testvér újra összeshóllalkozott. György fejével támadt fegyvertelen testvére, akinek a fejét rövid dulakodás után a fejével szétverte, azután elmenekült. A súlyosan sebesült embert kórházba szállították, állapota azonban teljesen reménytelen. A testvérgyilkos Markus György kézrekerítésére a rendőrség és a csendőrség együttes lépéseket tett.

— FIZETHET-E HALOTT KÁRTÉRITEST? Egy Frederic Burford nevű hatvankétéves angol ember évtizedekkel ezelőtt kivándorolt Angliából. Bátyja, aki Angliában maradt, nemrég meghalt és egész vagyonát ráhagyta. Külföldön kerestették az örökösöt, de nem tudtak nyomára akadni. Végül elűntnek nyilvánították Burfordot és a vagyonát az elhunyt legközelebbi rokonai örökölték. A napokban azonban Burford visszatért Angliába és követelte az örökséget. Az örökösök, akik már felosztották egymás között a vagyonát, a bíróság elé citálták a jövevényt. Ott a szegény embert egy formassággal vágta fejbe: Maga pillanatnyilag halott — mondták neki. — Mindaddig, amíg adminisztratív fel nem támad, semmit se tehetünk az érdekében. Az öreg ember dühbe gurult és kövekkel verte be az örökösök ablakait. Az örökösök feljelentették. Burford azonban azzal érvelt ügyvédje tanácsára, hogy mint halottat nem üldözhetik.

Jaj, a férjem mit szól majd hozzá?

— 83 ÉVES KORÁBAN FELAKASZTOTTA MAGÁT. Marosvásárhelyről jelentik: Puskás Anna 83 éves Geges közszégbeli öregasszony, háza padlásán felakasztotta magát és meghalt. Az életunt matrónát már hosszabb idő óta gyógyíthatatlan betegség gyötörte s ezért menekült a halálba.

— A KINIZSI ÉS A RIPENSIA NEM FÜZIONÁLNAK. Temesvárról jelentik: Sokszor híre járt már a Bácság sportkörében annak, hogy a temesvári Kinizsi sportegyesület fúzióra akar lépni a professzionista Ripensival. A Kinizsi vasárnap megtartott közgyűlése azonban ezekre a mendemondákra határozott cáfolatot adott. Jaga Livius elnök ugyanis beszédében kijelentette, hogy a Kinizsi vezetősége nem is gondol a Ripensival kötendő fúzióra. Az új tisztikar megválasztása során az egyesület elnöke újra Jaga Livius lett. A közgyűlés ezután 8 diszelnököt és 4 diszalelnököt választott. Az egyesület főtitkára továbbra is Arsenovici Zoltán lett.

— MEGADTA MAGÁT A BIHARI RABLÓBANDA. Nagyváradról jelentik: A híres bihari banditát, Bebek Györgyöt végre sikerült elfogni Arad határában. A bandita, akinek nemrégiben még számos tagból álló bandája volt, nemrégiben arra vetemedett, hogy leányt ragadjon magával részben tusként, részben abban a reményben, hogy váltságdíjat kap majd érte. Ez a tette azonban felkeltette ellene a parasztok dühét, akik azóta üldözöbe vették és sikerült is addig hajszolniuk, amíg a kiehéztetett bandita megadta magát. Arad határában a környékbeli falvak parasztjai már negyedik napja állottak lesben, mert értesítést kaptak, hogy a kiehéztetett bandita arra felé vonult. Tegnap aztán megjelent végre bebek ötdömögével, száználmas állapotban. Nem is védekezett, hanem megadta magát. Amint elmondották, napok óta hiába csaptak be a kisebb falvakba, nem találtak semmi ennyivalót. A nagyobb helyeket nem merték meglátogatni, megcsappant számuk miatt. Lőszerek is elfogyott, tehát a fegyveres támadásra nem volt már módjuk. A tusként elhurcolt leányról csak annyit tudnak, hogy az két napi fogság után megszökött tőlük s azóta nem látták sehol.

★ Sloan's Liniment folyadék a sajgó testrészek bedörzsölésére. Minden külső fájdalmat megszüntet éjjelen át és ezért előszeretettel alkalmazzák izomrándulásoknál, izomláznál, hát- és arcfájásnál, melyek a húzatháló származtak, zúzódásoknál és más hasonló fájdalmaknál. Sloan's Liniment melegít, enyhít és gyógyít, mint a nap.

— MERÉNYILETET KISERELTEK MEG A MARGITTAI VONAT ELLEN. Nagyváradról jelentik: A margittai csendőrség egyik legénye észrevette, hogy a község közelében elhaladó vasúti sínen vastag vaslemezek vannak. A gyanús lelet arra készítette a csendőrséget, hogy az egész vonalat végigvizsgáltsa. Még hat helyen találtak a síneken vasrudakat, nyilván azzal a rendeltetéssel, hogy a vonatot kisiklassák. A bevezetett nyomozás során a tervezett merénylet előkészítésével két margittai legényt, Szöllösi Dezsőt és Szabó Jánost gyanúsították meg, akiket át is adtak az ügyésznek. A két letartóztatott ellen azonban semmi komoly bizonyíték nem merült fel s így szabadon kellett bocsátani őket. A vizsgálat egyébként széles merben folyik, hogy az igazi tetteseket letartóztathassák.

Félek, hogy a férjem nem lesz megelégedve?

★ MINDEN ÉVBEN 3, 7 MEGHÜLES. Amerikai statisztikák szerint, minden ember átlag három hónaponta szokott meghülni, vagyis egy esztendő alatt 3, 7 meghülés esik minden emberre. Szomorú statisztika, ha tekintetbe vesszük, hogy a hülésekből rendszeresen súlyos betegségek, mind például a spányol nátha szokott kifejlődni. Gondoskodjunk tehát a kellő óvintézkedésekről és használjuk a jóízű és biztos hatású Panflavin pasztillákat, amelyek fertőtlenítik a száj- és torok-üreget.

Vajjon nem-e fog megszidni a férjem?

★ BUDAPESTI IPARMŰVÉSZNŐ február 15-től kesztyű készítemi tanfolyamot tart Brassóban. Érdeklődni Brassói Lapok könyvosztályánál.

— NŐI TOLVAJBANDÁT FOGTAK KOLOZSVÁRON. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári rendőrség Grósz Ilona, Vanea Jánosné és Lăpusneanu Anna személyében veszedelmes tolvajnőket tartóztatott le, akik vásárlás ürügye alatt, rengeteg kolozsvári kereskedőt károsítottak meg. A vakmerő női tolvajbanda az elmúlt hét folyamán 9 kolozsvári kereskedőnél „fordult meg”, ahonnan több, mint 20 ezer lej értékű árut loptak össze. A tolvajnőket átadták az ügyésznek.

• EGYEDÜL •

MINDENKI ELLEN!

DR. PERL OTTO

tudományos kísérletei alapján készült

PERLOTT logpaszta, logpor,

szájvíz és drageé máris mindenkit meghódított

Kapható Brassóban: KRAFFT és HERBERT nagydrogeriában.

„Ne bántuk egymást“ (Válasz Szabó Béné ilyen című cikkére)

A „Brassói Lapok“ f. hó 5-iki számában „Ne bántuk egymást“ cikkére Szabó Béné iparos-képviselő urnak és azon ugynevezett „vadrá“, melyet én ellene a marosvásárhelyi gyűlésen emeltem, reflektálók. Szabó Béné urnak ez ügyben ugyanakkor kelt magánlevelét is vettem, melyben hivatkozva azon rokonszenvre, melyet velem szemben táplált, s amelyet úgy látom nem vesztettem el teljesen — egy a személyi részét könnyen elintézhetőnek vélem azon határozott kijelentéssel, amelyet az említett gyűlésen is tettem, hogy teljesen meg vagyok győződve eljárásának jóhiszeműségéről, nem vonva kétségbe, különösen a most közölt részletek után azon törekvésért, hogy az iparosság elfutott ügyét előmozdítsa.

De — huozzátettem: a politika uri huncutság, s politikai pártjaink kivétel nélkül bizonyosságát adták annak, hogy a megalkuvó, előítéletekkel, lejárt jelszavakkal teli légkörből nem képesek enmagukat kiragadni. Ez azonban az ő dolguk — nincs itt a helye és ideje, hogy számoljunk velük, — nincs azonban ellenemre e gyengeségük, amely egymaga fogja őket elsorvasztani. Mindjobban eltávolodva tőlük, immár elvi téren mozog összekülönbözésünk a képviselő úrral. Lemállasztva a személyi vonatkozásokat, az elvi leszámolásokra mihamar sor kerül eme, méhükben nagy elváltozásokat hordozó, időkben.

Elvileg nem fontos, szerintem, hogy a dévai magyar párt hívására, vagy saját kezdeményezéséből „jelent meg a dévai tagozat helyiségében s tartott 6—8-ig a magyar párt ügykörébe tartozó kérdésekről előadást“. Sőt — a saját kezdeményezés sulyosbító körülmény. Határozott tagadására annak, hogy ma egy politikai párt keretén belül jobban szolgálhatjuk az iparos és kereskedő társadalom ügyét, mint az egységes, feszélyezést nélkül harcoló s e kereteket szakmai, tisztán anyagi sürögő lélegyűrésünk kizárólagos érdekében kiméltlenül kereszttűző frontalakítással — feljogosít minden, ami utóbbi időben történik.

Hogy jobban megértessem magam, megújítok egy példát a sokból: az iparos és kereskedő amugy is nehéz egzisztenciáját kegyetlenül felborító, más társadalmi rétegeknek (látszólagos) egyoldalú előnyöket nyújtó szörnyszülött konverziós törvényeket minden párt megszavazta, sőt némelyik azon cinikus megjegyzéssel, hogy csak politikai, fölülként teljesen idegen érdekekből. Nem is szólva azon pártokból, amelyek megengedték tagjainak azt, hogy — saját kisded érdekeiket szövegmodosításokkal tető alá hozzák.

S most minden párt, ugyanilyen alszentül — szidja ugyanazon törvényeket.

Nem folytatom. Amit én mondtam, nem lehet nád vagy bántalom egy személyn ellen, hanem elv, sőt meggyőződés, amelyért szívesen készülök fel harcra.

S így a személyi vitát, amely azonban mindkettőnk szerint nem fontos, békésen lezárhatjuk. Részemről legfeljebb azzal, hogy a „ne bántuk egymást“ jelszóhoz idővel talán hozzáfűzhetjük — és „egyessülünk“.

Dr. Petru Groza

A székelyföldi gazdák továbbra is szabadon áruhatják a deszkát

Csikszereda, február 14.

A fakereskedők szindikátusának közbenjárására a múlt év elején igen erős megszorításokat alkalmaztak a székelyföldi gazdák ellen, akik emberemlékezet óta szabadon értékesíthették az általuk termelt faanyagokat. Ez a korlátozó rendelkezés olyan okmányokat követelt, amelyeknek a beszerzése, eltekintve költséges voltuktól, nehézségekbe ütköztek. Így

a Brassó, Sepsiszentgyörgy és más városok és vidékek irányában oly szépen kifejlődött székely deszkakereskedelem egy csapásra tönkrement.

Az üggyel kapcsolatosan az érdekeltek több ízben terjesztettek memorandumot az ipar- és kereskedelmi miniszter elé, amelyben feltárták a tarthatatlan helyzetet. A miniszter méltányolta a székely gazdák kétségbeejtő helyzetét és 123.509. számú végzésével az 1852. évi császári pátenst rendelkezései, továbbá az 1884. évi XVII. törvény 183. paragrafusában irt intézkedések, valamint a hálázó kereskedelem törvényének alkalmazására kiadott 1888. évi 1692. számú dekrétumban megjelent végre-

Torokgyulladás és hűlés ellen a

Panflavin-
PASZTILLA
a legjobb gyógyszer!

hajtási utasítás szem előtt tartásával, a marosvásárhelyi kerülethez tartozó (Maros-, Csik-, Udvarhely- és Háromszék vármegyék) gazdák erdei termelésüket minden külön forma, vagy megszorítás nélkül szabadon értékesíthetik.

— Máramaroszigetről erednek a Nagyváradon forgalombahozott hamis ércpénzek. Tudósítónk jelenti: Az utóbbi időben nagyon elterjedtek Nagyváradon és vidéken a hamis ércpénzek. Szombaton hatalmas mennyiségű hamis huszlejes érmet szállítottak be vidékről a nagyváradai ügyészségre, ahol átjukasztották a huszasokat, majd jegyzőkönyvet vettek fel az ügyről. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a Nagyvárad környékén elterjesztett hamis érme Máramaroszigetről erednek.

SPORT

A király jelenlétében zajlottak le az országos katonai siversenyek

Brassó, február 14.

A szombatról vasárnapra virradó éjjel lehullott 20—30 centiméteres hó lehetővé tette, hogy a tervezett nagy katonai siverseny megrendezhesse. A verseny főnyitóját emelte Károly király és Mihály pajda személyes megjelenése, akik végig nagy érdeklődést tanúsítottak a versenyek lefolyása iránt.

A király különvonata éjjel félőtkor érkezett a brassói állomásra. Kilenc órakor volt az ünnepélyes fogadtatás az állomás épületében, Voicu Nijetscu miniszter, továbbá a városi, vármegyei és állami hatóságok részéről majd tankautójába szállított a király és felvezette gépét a Pojánába.

A versenyen jó hóviszonyok mellett rendezték meg s eredményei a következők:

16 km-es futóverseny senior tisztak részére: 1. Scárneciu kapitány, 2. Vadászszőlőalj, 1 óra 06 perc 14 mp. 2. Schiffbaumer kapitány, 8-as V. Z. 1:15:43 mp. 3. Nestianu kapitány, 4-es V. Z. 1:24:20 mp.

Junior tisztak: 1. Gherner hadnagy, 7-es V. Z., 1 óra 05:38 mp. 2. Stana hadnagy, 11-es V. Z. 3. Leoveanu hadnagy, 3-as V. Z. Továbbá szolgáló altisztek: 1. Zaharia törzssörmester 58 perc 12 mp. 2. Manescu törzssörmester. 3. Dezan törzssörmester. Juniorok: 1. Stoicescu őrmester 1 óra 03 perc 06 mp. 2. Mierloiu őrmester. 3. Stanicel szakaszvezető.

Slalomverseny, tisztak: 1. Scárneciu kapitány, 1 perc 34 mp. 2. Mavrichi őrnagy. 3. Georgescu hadnagy. Altisztek: 1. Flintoaca őrmester, 1 perc 31 mp. 2. Stoicescu őrmester. 3. Zaharia őrmester.

Járőrverseny: 1. 1. vadászszőlőalj, Szinaja, 18.800 pont. 2. 3-ik vadászszőlőalj, Brassó, 17.055 pont. 3. 5-ös hegyitűzérő, Máramaros-sziget, 15.560 pont. Versenyen kívül a királyi gárdaezred járőrje 22.091 pontot ért el. A király kupáját a szinajai 1-es vadászszőlőalj nyerte el.

Délután 4 órakor a király kiosztotta a győzteseknek az érmeiket, majd a brassói állomásra autózott, ahonnan este 7 órakor visszautazott a fővárosba.

A NAC Rabatban is győzött

A Marokkóban turázó nagyváradai csapat a tengerparti Rabatban mérkőzött tegnap és tizenharmadik mérkőzését is megnyerte. Ezuttal a válogatottat verte 4:0 arányban. A külföldi lapok is nagy elismeréssel írnak a csapat eddigi szép szerepléséről és kiemelik veretlenségét.

Ausztria—Franciaország 4:0 Olaszország—Belgium 3:2

Páris, február 14.

Az osztrák „csodacsapat“ vasárnap Párisban a francia válogatottal vette fel a küzdelmet. A londoni szép eredmény után nagy eredményt vártak a csapat-tól, ez azonban az első félidőben sehogy sem akart bekövetkezni, sőt, ha nem Hiden véd, a sok és veszélyes francia támadás könnyen francia győzelmet hozhatott volna.

A második félidőben aztán az osztrák

csapat rendkívül feljavult és nagy játékokat mutatott be. A gólok sorozata a 20-ik percben kezdődött. Sindelar, Zischek, Wesselyk és Vogel lövik egymásután a gólokat a visszaesett francia védelem mellett.

Brüsszel, február 14.

Olaszország válogatott labdarúgócsapata nagy küzdelem után 3:2 (2:2) arányú győzelmet aratott Belgium csapata felett. Az olaszok csalódást keltettek.

Kupa mérkőzés.

Hungária—Nemzeti 3:3 (1:1). Barát-ságos.

72.5 méteres ugrást érték el Innsbruckban

Innsbruck, február 14.

Az európabajnoki siversenyek legnagyobb érdeklődéssel várt száma, az ugróverseny, szombaton és vasárnap lezajlott. A Berg Isel sánc, melyen az elmélet szerint 80 méteren felüli ugrást lehet elérni, megérezte az időjárás kellemetlenkedéseit, a hó elolvadt róla. Azonban 40 teherautó és 20 tehervozó annyi

havat hordott rája, hogy használható állapotba hozták.

Szombaton a 18 km-es futással együtt számító ugróversenyt tartották meg, vasárnap a külön ugróversenyt. Esemény volt a norvég ugrók, a világ leghíresebb ugróinak versenyen kívüli ugrása. Birger Ruud, Sigmund Ruud, Uhland, Sörensen ugrottak és ejtették bájukatba stílusukkal a több ezer főnyi közönséget és Miklas köztársasági elnököt.

A szombati verseny eredménye egyébként a következő: 1. Sven Eriksson (svéd) 63.5, 67 m. ugrással. 2. Gregor Höll (osztrák) 58. 72.5 m. új osztrák és sánc-rekord! A verseny legnagyobb ugrása. 3. Isidor Luszek (lengyel) 62, 67.5 m. A magyar versenyzők: 63-ik Ványa Pál 37 m., 46 m. bukott. 68. Kadvány Péter 42.5 bukott, 48 bukott. 72. Kozma László 35 bukott, 43.5 bukott.

A 18 km-es és ugróverseny összetett eredményei: 1. Sven Eriksson (svéd) 454.1 pont. 2. Anton Barton (cseh) 422 pont. 3. Herald Bosio (osztrák) 415.3 pont. A magyarok: 66-ik Ványa Pál 191.6 pont. 68. Kadvány. 69. Kozma.

Birger Ruud 71, 71.5 méteres ugrása volt a verseny legtekélyesebb stílusú ugrása, melyhez hasonlót csak bátyja, Sigmund mutatott be, akinek ugrásai 58, 64 méteresek voltak.

A magyar Rotter-Szollás-pár korcsolyázóvilág-bajnokságot nyert

Stockholm, február 14.

Tegnap tartották nagy érdeklődés mellett a svéd fővárosban a női és páros műkorcsolyázás világbajnoki versenyt. A nagy verseny magyar sikert hozott: a párosversenyt magyar pár nyerte meg.

Szombaton a női korcsolyázás kötelező gyakorlatai voltak soron. Itt Sonja Henie már olyan előnyre tett szert, melyet a vasárnapi szabadonválasztott gyakorlatokkal nagy előnyre fokozott. Győzött is fölényesen 533.36 ponttal (legnagyobb pontszám 560.)

A páros versenyt vasárnap futották. A magyar Rotter Baby és Szollás László a világbajnok Brunet francia házaspár és az Európa-bajnok osztrák Papetz—Zwack ellen vette fel a harcot mint legveszélyesebbekkel. S bár Szollás betegen indult utnak, mégis kitűnő teljesítményt nyújtott és jól begyakorolt gyakorlataikkal biztosan győzött a szintén kitűnő Rotterrel. Második az osztrák Papetz—Zwack-pár lett.

A Brassói AC birkózó és ökölvívóversenye

Brassó, február 14

Vasárnap este rendezte a Brassói Atlétikai Club ideai első birkózó és ökölvívó háziversenyét, mely szép küzdelmeket nyújtott s a brassói nehéztalétkai sport fejlődését mutatta.

A birkózóversenyen különböző súlycsoportokban öt pár mérkőzött, majd iskolabirkózás következett. A legszebb küzdelmet a Bihari—Herskő pár mutat-ta. Győzött: Bihari. Line győzött Stefan ellen, György Sipos ellen, Tordai Huszár ellen és Balázs Popovics ellen. Majd Balázs és Rosenfeld, továbbá Balázs és Cristea iskolabirkózást mutattak be.

Az ökölvívók közül Zénix győzött Suciu ellen, Salamon Messke ellen. A Mayer—Gagesch pár mérkőzése eldöntetlenül végződött. Pászkovits edző staféta-boxolást mutatott be Messké és Stein ellen.

JÖN!

Eggerth Márta
Verebes Ernő
Hermann Thimig

SLÁGEROPERETTEK:

»A SCHÖNBRUNNI ÁLOM«
a brassói LUX-Mozgóba!

EZEN HELY

a Bristol Szálloda Budapest részére van fenntartva.
Figyeljük az itt megjelenő további hirdetéseket!

A Ferencváros és az Újpest gólzáporral győzött

Budapest, február 14.

Egy héttel a bajnoki szezon kezdete előtt a magyar csapatok a Magyar Kupa mérkőzősorozatának ideai első meccseit játszották le. Meglepetés nem volt, ha csak a sok gólt nem számítjuk annak.

Ferencváros—Kispest 8:1 (2:0). Sárosi centert játszott és mint az eredmény mutatja — bevált.

Újpest—III. kerület 7:4 (3:1) Újpest az őszi vereségért revansot vett.

Szeged FC Vasas 3:1 (3:1). Magyar

Legjobban beváltak

TRITSCH SPORTÁRUHAZ
BRASSÓ, (Kolostor-u.)
Str. Voivodul Mihai 20
Téli sportfelszerelések.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. G. H. Akárhányadik helyen írta alá a váltót, a váltóbirtokos Önnel szemben érvényesítheti teljes követelését. Természetesen meg van Önnek az előzőjével szemben a visszkérés jogja. Az ügyvéd jogosítva van a befolyt összegből jogos költségeit levonni. — Schubert János Udvarhely. 1. Képesítéshez kötött iparágak gyakorlóit, a kisiparosok nem kötelesek bejegyeztetni magukat a keresk. és iparkamaránál. Egy ideig vités volt ez a kérdés, de a múlt év őszén tisztázódott és azóta így gyakorolják ezt. Erre való tekintettel Ön sem köteles bejegyeztetni magát. 2. Ha ketten folytatnak valamelyes ipart, vagy üzletet közös haszonra és veszteségre, akkor társas üzletről van szó. 3. Az Ön adója csak 12 százalékos lehet, mert csak a kamarában bejegyeztettek róhatók meg a 16 százalékos adóval. 4. Egyelőre nincsen kilátás arra, hogy a pékekre kirótt forgalmi adó töröltessék, vagy pauszálva legyen. Erről törvény rendelkezén, ezt csak törvénnyel lehet megváltoztatni.

F. E. Szeben. A vers nem is annyira primitív, mint naiv. Kis szerelmi zöngemény ez a kis vers, amelyben nagyon sok az utánérzés.

Targovista. Törökországban ugyanolyan feltételek mellett kaphat utlevelet, mint bárhová máshova. Be kell folynodni a rendőrprefektúrára és mellékelni kell a szükséges aktákat. Ha azonban munkavállalás céljából utazik Törökországba, nehezen kap majd vizumot. A török állam sem látja szívesen az idegen munkást. A legjobb ilyen esetben azt vallani, hogy tanulmányi célokból megy Törökországba.

B. G., Csikszereda. Bármilyen üzletbe felszerelt rádió után kivételesen magas taxa jár. A rendelet nem tesz különbséget üzlet és üzlet között. Az üzletben felszerelt rádió a magas, a lakásokban felszerelt az alacsony taxát fizetik. Önnek tehát azt a magas taxát kell fizetni. — Gy. J., Nagykároly. A minisztertanács tényleg kimondta, hogy az 1931. évi adóhátrátlékokat állami követelésekkel lehet fizetni. A rendelet azonban még nem jelent meg és azt még a pénzügyigazgatóságoknak

nem küldötték el, így tehát sem annak számát nem tudhatjuk, sem pedig annak intézkedéseit nem ismertethetjük. Kérdés még az is, hogy a hátrálékos nyugdíjat olyan, az állammal szemben fennálló követelésnek tekintik-e majd vajjon, amellyel adót lehet fizetni? Mihelyt a rendelet megjelenik, a B. L. annak teljes szövegét közli. — Egy régi erkélyi vendég. Panaszos levelezőlapját eljuttattuk az illető Jótékony Egyesület vezetőségéhez. — A. J., Nagyszeben. Figyelje ezt a rovatot. Néhány nap múlva kérdésére válaszolunk. — R. J., Brassó. A fenti üzenet Önnel is szól. — G. F., Tuzsád. Önt továbbra is nyugdíj illeti meg. Forduljon a legközelebbi hadikegészítő parancsnoksághoz, amely pontosan meg tudja mondani, hogy férje halála folytán nyugdíja milyen összeggel kisebbedett. — W. B., Bihardioszeg. Nem kell közelebbi cím. Tessék csak a csikágói román konzulátusnak Csikágóba címezni, megkapja. — V. A., Serecia. A B. L. 33. számában válaszoltunk a kérdéseire. — B. M., Déva. A kérdézet munkatársunk Brassóban tartózkodik. Tessék neki Brassóba, a Népujság szerkesztőségébe írni. — H. Jánosné, Banita, Hunyadmegye. Írja meg nekünk részletesen, hogy melyik biztosító társaságnál van a dolga és azt is, hogy van-e kötvénye és annak mi a száma? Ha ezeket az adatokat közli, utána járunk. — 093204 számú előfizető. Ha sem szóban, sem írásban nem állapodtak meg abban, hogy a lakás egy évig fel nem mondható, akkor azt felmondhatta május elsejére. Abban igaz van a házigazdájának, hogy január elsején nem lehet felmondani, de abban nincs igaz, hogy a felmondási idő fél éves. Felmondani minden bérfizetés alkalmával lehet, tehát ha Ön negyedévenként fizeti a bért, negyedévenként negyedévre felmondhat. Február elsején meg kellett volna ismételni a felmondást, május elsejére. Az a kérdés február elsején felmondott-e? Ön a leveleiben csak januári felmondásról beszél. A biztonság kedvéért tessék az ottani városi szabályrendeletet is megnézni, a városházán megmutatják. — B. A. és S. I., Csikszenttamás. Így, az előadásuk alapján, nem tudjuk az esetet megírni. Kérjük, keressék fel legközelebb Csikszeredában ottani tudósítónkat, Ferenc Gyárfást, a kinek adják elő a dolgot. Munkatársunk kivizsgálja az esetet és ha az tényleg úgy történt, ahogy Önök előadják, meg is írja. — K. A., Komolód. Az Ön közölt adatai szerint az eset a konverziós törvény rendelkezései alá esik. Ezért Önnel szemben csak négy százalékos kamatot számíthatnak. Hitelezőinél lévő

Megnyit! KAPU-U. 41. szám alatt Brassó, az egyedüli kézimunka kiállítás

nagy választékban: **kézfűzők, bonfemme-terítők, asztalterítők, millen-k** stb. — az összes kézimunkák **N. D. ENESCU** tanárnő által vezetett kézimunka műhelyben készültek

váltóit legkésőbbben ez évi április hó 10-ig okvetlenül ki kell cserélnie a törvény által megállapított illetékmentes új váltóra, különben esik a törvény által biztosított kedvezményektől. A kamatokat is ekkor kell megfizetni, mert az általános halasztás április 10-ig szól. Az egyház követelése nem esik a konverziós törvény azon rendelkezése alá, amely 50 százalékos engedményt és 30 évi határidőt állapít meg. Ez a tartozás öt év alatt egyenlítődni ki. Hogy a dolog tényleg így van-e, ehhez a tartozás minőségét ismerni kellene. Kiegyezni lehet. Ez a felek akaratától függ. Ha a hitelező az egész tőkét követeli, akkor nem kell kiegyezni, csak, ha a tőke jó részét elengedi. — B. J., Kézdivásárhely. A betegséglelyzőnek 500, a Kereskedelmi Kamarának 100 lej fizetendő. Nyolcszáz lej (ez az összeg még nagyobb is lehet) az Egészségügyi tanácsnak fizetendő, 700 lej az ipartestület részére és ezenfelül körülbelül 50 lej bélyegbe kerül, hogy Ön cégét bejegyeztethesse.

SORSJEGYEKRŐL:

Balázs B. Janka. Olasz Vöröskereszték közül a 4060 számú nyert 35 lírát. A hollandi nem nyert, a töröknek 1928. óta nem volt húzása, addig az sem nyert. Az Olasz Nemzeti Banknak nyereménykötvényei nincsenek, csak sorsolások járadékpapirokról lehet szó, ilyen kevés annyiféle van, hogy pontosabb megjelölés, — kibocsátási év, névérték, kamatozás stb. — nélkül nem tudjuk, melyik érdeklő Önt.

Surányi J. Simleul-Silvaniei. Nem nyert.

25073. sz. előfizető. 3027 és 9881 számú Olasz Vöröskereszt sorsjegyei nyertek egyenként 35 lírát, a többi nem nyert.

Sole, Brassó. Egyik sem nyert.

P. A. Vásárhely. Nem nyert.

Az összes kül- és belföldi sorsjegy nyereményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és a B. L. olvasóinak kíváncsára felvilágítást nyújt: Steiner J. Suplacul de Barcau, Jud. Bihor.

Primăria Municipiului Braşov

No. 1727—1933

Serv. Silvic.

HIRDETMEY

Köztudomásra hozatik, hogy 1933 évi március hó 15-én Brassó város erdőhivatalában d. e. 10 órakor a nyilvános számvitelre vonatkozó törvények 90—110 paragrafusainak figyelembe vétele mellett nyilvános árverésen, írásbeli, zárt lepecsételt ajánlatok benyújtása mellett bérbeadtnak az alant felsorolt havasi és erdei legelők az 1933 évre.

1. Muntele Cailor — hosszufalusi terület — 289.14 Ha. havasi legelő és 237.11 Ha. erdei legelő. Kikiáltási ár 25.000 lej. Bánatpénz 2500 lej.

2. Muntele Zănoaga-Bratocea, hosszufalusi terület, havasi legelő: 158.40 Ha, erdei legelő 619.49 Ha. Kikiáltási ár 15.000 lej. Bánatpénz 1500 lej.

3. Muntele Roşca, hosszufalusi terület, 80.36 Ha. havasi legelő, 880.25 Ha. erdei legelő s 671.67 Ha. legelő a „Chisag” ültetéseken. Kikiáltási ár 20.000 lej, bánatpénz 2000 lej.

4. Muntele Piciorul Caprei, hosszufalusi terület, 194.72 Ha. havasi legelő, és 443.59 Ha. erdei legelő. Kikiáltási ár 5000 lej, bánatpénz 500 lej.

5. Muntele Dosul lui piele si Paltin, csernáfalusi terület, 590.15 Ha erdei legelő és 56.25 Ha szénarét, továbbá 173.80 Ha. erdei ültetvény legeltetésére a „David Martin” nevű részben. Kikiáltási ár 4000 lej, bánatpénz 400 lej.

6. Muntele Ciucasul si Coltii, zajzoni terület, 135.25 Ha. havasi legelő, 88.80 Ha. erdei legelő, és 503.09 Ha. ültetvény közti legelő a „Valea stanei” és „Valea prundului”-ban. Kikiáltási ár 7000 lej, bánatpénz 700 lej.

7. Muntele Susai, felsőtömösi terület 21.51 Ha. szénarét és 20.00 Ha. erdei legelő. Kikiáltási ár lej 2000, bánatpénz 200 lej.

Részletes árverési feltételeket, érdeklődők megtekinthetik naponta a városi erdőhivatalnál 8—13 órák között.

Brassó, 1933 február 8.

Primar: Dr. Polony Sefar General: Socaci

Seful serviciului: Ing. Albrich

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzerti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Keresek megvételre egy motorkerékpár pótkocsi alvázat, esetleg teljes pótkocsit, N. S. U. gyártmány előnyben. Ajánlatokat 1503. szám alatt a brassói kiadóba kérek.

„Wyandotte” tenyésztőjók kaphatók, a 8 lej. Császár Gyula gazdasága, Kilyén.

Vennék Zeiss, vagy más jó gyártmányú mignon négyes távcsövet. Császár, Chileni.

50 év óta fennálló fogászati műterem és laboratórium teljes felszereléssel, berendezéssel, lakással, praxissal sürgősen eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődések Rudolf Mosse hirdető, Arad. 1299

István szálló Nagybányán étterem konyháját kedvező feltételek mellett bérbe adja. Ertekezni lehet az István szálló bérletjével, Nagybánya. (Csak szakértő vállalkozók pályázhatnak.) 1288

Megjegyzés: Díjmentesen minden újságot, folyóiratot házhoz szállít. Elekes hírlapiroda Brassó. Kapu-u. 6.

HORIZONTALGATTER farrónk megmunkálására 150 cm. átméretig megvételre keres Diószeghy Pál, Timişoara, fabrica, Str. Vasile Carlova 7. 1273

Jó forgalmu női kalapüzlet, megfelelő fedezet mellett, kizárólag másamódnőnek, bizományba átadandó. Cím: Klein Simon kalapgyár, Oradea, Str. Anonima 12. 1302

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 130 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától.

Allást keres

Vizsgázott FOGTECHNIKUS ALLÁST KERES. Aron Ignác, Simleul-Silvaniei. 1272

Allást nyer

Francia nevelőnőt keresek, lehetőleg zongora tudással. Blága, Salard, Jud. Bihor. 1208

Lakás

Kiadó lakások

1933. ÁPRILIS 1-TŐL. Brassó, Vasut-utca 59 sz. alatt 3 szoba mellékhelyiségekkel, ebből 1 szoba különbejáratú — Brassó, Ut-utca 17 sz. alatt 2 szoba, konyha kamara. — Érdeklődni: GÄRTNER-nél, Korona-száló

„DANCILA” autóbuszok menetrendje

Indul Tordáról	6.45	Indul Clujról	8
„ ”	8.30	„ ”	10
„ ”	10	„ ”	12
„ ”	2 d. u.	„ ”	1 d. u.
„ ”	4	„ ”	5
„ ”	7.30	„ ”	7

Személyjegy ára 41, returjegy ára 71 lej. — Retur jegyek állandóan érvényesek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, laptulajdonos, és nyomda: Grünfeld Vilmos és Tsai közkereseti társaság

Esős napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi veszély. Meghűlés, vértörülés, rheuma, ischias. Mindenkinek fáj, mellünk elszorul, fülünk Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kenjünk mellünkre Sloan's Liniment-et. Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszűnteti a fájdalmat. **SLOAN'S LINIMENT** megöli a fájdalmat.

Primăria Comunală Intorsura-Buzăului
No. 252—1933 din 12/II. 1933.

HIRDETMEY

Ezennel közhírré tétetik, hogy folyó év március hó 4-én lesz megtartva a helyi község házán a harmadik árjelítés a „puca” nevezetű községi erdőnek, 75 hektár eladására vonatkozólag. Az érdekeltek felkéretnek, hogy ajánlataikat az időig 5 százalékos összeggel a községi előjáróhoz terjesszék be, ahol minden nap érdeklődhetnek a feltételekről.

Jegyző: Községi bíró:
(olv. aláírás) (olv. aláírás)

Ez az a könyv, amely 18 kultur nyelvre lefordítva a legszenzációsabb sikert érte el.

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről, lelkéről, nemi életéről és erotikájáról 2 kötetben.

Írta: Dr. BAUER A. BERNHARDT orvosnő

Az egyes kötetek 450—450 oldal terjedelemben jelennek meg, nagy Lexikon alakban ára az egész műnek 400 lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Leszállított árban

100 újságcikk alapján ROMÁNUL

Magánaton gyorsan és tökéletesen legkönnyebben tanulhatja meg a román nyelvet Dr. CHERES-TEȘIU és DERY kolozsvári professzorok szerkesztésében megjelent 10 füzetes nyelvtanából

250 Lei helyett csak 150 Lei.

Postai megrendeléseket azonnal elintézz a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Népszinművek műkedvelői előadásokra

Géczi Amlt az erdő meséi
Gaál Az ördög párnája
Gaál Peleskei Notárius
Szigligeti A cigány
Szigligeti Székely katonája
Csepregy Páros buguláris
Korödy A legény bolondja
Tóth A falu rossza
Rákay Fehő Klári
Erdélyi Leánykerék
Györfy Nótás Kata
Berczik Parasztkisasszony
Tóth Ede A tolongó

A felsoroltakon kívül is igen nagy választék van.
Egy-egy kötet ára 54— lei. — Portó 10 lej — Az összeg előzetes beutalással ellenében szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya